

De Staat van de rechtshandhaving Sint Maarten 2025

Het burgerperspectief binnen de rechtshandhaving

De Staat van de rechtshandhaving Sint Maarten 2025
Het burgerperspectief binnen de rechtshandhaving

Raad voor de rechtshandhaving
April 2026

Voorwoord

Inleiding

De Raad voor de rechtshandhaving (Raad) zorgt voor toezicht op en (in)zicht (in/ en) op verschillende niveaus van de organisaties binnen de justitieketen. De Raad verricht bijvoorbeeld niet alleen afzonderlijke inspecties, maar geeft ook een meer algemeen beeld van de ontwikkelingen in de rechtshandhaving en bevindingen die de afzonderlijke inspecties ontstijgen. Dit laatste doet de Raad door ieder jaar voor Caribisch Nederland, Curaçao en Sint Maarten een verslag uit te brengen over de Staat van de rechtshandhaving (de Staat). De Raad gebruikt zijn Staat niet alleen om een overkoepelend beeld te geven over de rechtshandhaving en de ontwikkelingen en uitdagingen daarbinnen, maar ook ter stimulering van alle betrokkenen binnen de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde tot verbinding, actie en verbeteringen.

Staat 2025 Sint Maarten

De Staat 2025 richt zijn blik op het burgerperspectief binnen de rechtshandhaving. De burger moet immers kunnen vertrouwen op een overheid die hem beschermt en daarmee kunnen rekenen op een veilige samenleving. Het vertrouwen van de burger is namelijk van immens belang voor het functioneren van de democratische rechtsstaat en de legitimiteit van de rechtshandhaving daarbinnen. Centraal staat daarom het waarborgen van de bescherming van (rechten van) burgers en de daaraan gerelateerde veiligheid van diezelfde burgers binnen de democratische rechtstaat. Rechtshandhaving heeft daarbinnen een kernfunctie. Het doel is tenslotte de rechtsorde en de veiligheid te handhaven op een zorgvuldige, adequate, legitieme en transparante wijze.

Het fundamenteel belang van de naleving van mensenrechten heeft er medio 2025 toe geleid dat de Raad voor het eerst in zijn bestaan gebruik heeft gemaakt van zijn bevoegdheid tot het doen van een mededeling ex art. 32 Rijkswet Raad voor de rechtshandhaving aan de Staten van Sint Maarten en aan de Rijksministerraad. Dit om directe actie te stimuleren vanuit het perspectief van de schending van mensenrechten binnen het Koninkrijk. Voortbordurend op het voorgaande stelt de Raad ook de samenwerking en verplichtingen tussen de landen aan de orde.

Voorts wijst de Raad ook op de twee andere Staten van de rechtshandhaving van Curaçao en Caribisch Nederland. Met het lezen van de drie Staten krijgt u een nader en meer overkoepelend beeld van de rechtshandhaving in het werkgebied van de Raad, zijnde Curaçao, Sint Maarten, Bonaire, Sint Eustatius en Saba.

DE RAAD VOOR DE RECHTSHANDHAVING

Mr. M.I. Koelewijn, voorzitter

Mr. E.R.A. Morillo, raadslid

Mr. M.R. Clarinda, raadslid

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
1. Inleiding.....	6
1.1 Werkzaamheden Raad	6
1.2 Staat 2024: noodzaak voor een integrale ketenbenadering.....	6
1.3 Staat 2025: burgerperspectief binnen de rechtshandhaving	6
1.4 Leeswijzer.....	7
2. Samenwerking en verplichtingen tussen de landen	8
2.1 Inleiding.....	8
2.2 Waarborging mensenrechten (detentiewezen).....	8
2.2.1 Naleving mensenrechten en verplichtingen in het gevangeniswezen	8
2.3 Ontwikkelingen in de forensische zorg, TBS & PIJ	11
2.4 Gegevensbescherming binnen het Koninkrijk: toenemende risico's voor de rechtshandhaving.....	11
2.4.1 Harmonisatie bescherming persoonsgegevens	11
2.4.2 Verwerking van politiegegevens	12
2.5 Justitiële en bestuurlijke aanpak.....	13
2.5.1 Justitiële aanpak.....	13
2.5.2 Bestuurlijke aanpak.....	14
2.6 Bescherming van de rechtsorde in de Cariben: een strategisch veiligheidsvraagstuk voor het Koninkrijk	15
3. Burgerperspectief, ontwikkelingen en thema's vestiging Sint Maarten	17
3.1 Inleiding.....	17
3.2 Burgerperspectief binnen de rechtshandhaving	18
3.2.1 Wettelijk kader	19
3.2.2 Detentiewezen	19
3.2.3 Integriteit	22
3.2.4 Beheer	22
3.2.5 Jeugd en zeden.....	24
3.2.6 Openbare veiligheid & handhaving.....	26
3.2.7 Samenwerking.....	28
3.2.8 Verwerking van politiegegevens	29
3.3 Toezicht en controle	31
3.3.1 Raad voor de rechtshandhaving	31

3.3.2 Aanbieding rapporten en reactie aan de Staten in 2025.....	31
3.3.3 Stelselmatige niet opvolging aanbevelingen Raad	32
4. Tot slot	33
Bijlage 1: Gepubliceerde rapporten Raad vestiging Sint Maarten.....	35

1. Inleiding

1.1 Werkzaamheden Raad

De Raad¹ signaleert², beoordeelt³ en stimuleert⁴. De Raad voert op basis daarvan onder meer onafhankelijke, professionele en objectieve inspecties uit.⁵ Naast rapporten en andere werkzaamheden brengt de Raad ook elk jaar een verslag uit over de staat van de rechtshandhaving.⁶ De Staat bevat een meer overkoepelend beeld van de ontwikkelingen in de rechtshandhaving en blikt onder meer terug op het voorgaande jaar. Voor Sint Maarten publiceerde de Raad van 2012 tot en met 2025 68 (vervolg)onderzoeken over uiteenlopende maatschappelijke thema's (zie [bijlage 1](#)) en 11 Staten van de rechtshandhaving.⁷

1.2 Staat 2024: noodzaak voor een integrale ketenbenadering

In de Staat 2024 stonden de lokale omstandigheden, problematiek en de gevolgen daarvan voor zowel de rechtshandhaving, de justitiële keten als de gehele samenleving, centraal. Dit in het licht van de noodzaak tot een breder perspectief in de benadering van lokale en grensoverschrijdende problematiek. Op basis van het geschetste beeld pleitte de Raad in zijn Staat 2024 – aan de hand van de onderwerpen jeugd(criminaliteit) en de noodzaak voor samenwerking - met name voor een integrale ketenbenadering, die de justitiële rechtshandavingsketen overstijgt (ministerie overstijgend en/of land overstijgend).

Voorts ging de Raad specifiek in op regionale politiesamenwerking en forensische zorg en de maatregelen terbeschikkingstelling en terbeschikkingstelling (TBS) en Plaatsing in een Inrichting voor Jeugdigen (PIJ) als onderwerpen van samenwerking tussen de landen. De Raad concludeerde onder meer dat samenwerking in Sint Maarten in de breedste zin des woords en ook de voortzetting van de onmisbare justitiële samenwerking tussen de landen, belangrijke randvoorwaarden zijn voor de bestrijding van lokale en grensoverschrijdende problematiek. Vertaalt naar het burgerperspectief betekent dit dat de burger daarbij moet kunnen vertrouwen op een overheid die de rechtshandhaving respecteert en beschermt en daarmee op een veilige samenleving. Dit veronderstelt voortdurende monitoring en zonodig het treffen van maatregelen.

1.3 Staat 2025: burgerperspectief binnen de rechtshandhaving

In deze staat 2025 wordt de burger en de inachtneming van zijn perspectief binnen de rechtshandhaving centraal gesteld. Het vooropstellen van het belang van de burger veronderstelt dat er onder meer kritisch gekeken wordt naar het optreden van de overheid. Er zijn vele aspecten van belang bij het waarborgen van de bescherming van burgers en daaraan gerelateerde veiligheid. In deze Staat kijkt de Raad naar een aantal aspecten dat vanuit het perspectief van de rechtshandhaving en de toezichtstaak van de Raad van belang zijn voor de burger. Dit zowel op het niveau van samenwerking tussen de landen en ook op landsniveau.

¹ De Raad bestaat uit in totaal drie leden die allen bij koninklijk besluit worden benoemd. Op grond van de Rijkswet Raad is de Raad in de landen Sint Maarten, Curaçao en voor Nederland, voor zover het betreft Bonaire, Sint Eustatius en Saba belast met de uitvoering van algemene inspecties met betrekking tot de effectiviteit, de kwaliteit en het beheer van de justitiële organisaties. Voorts is de Raad belast met de algemene inspectie van de kwaliteit en effectiviteit van de justitiële samenwerking tussen de landen.

² Signaleren doet de Raad onder andere door actualiteiten te volgen, in verbinding te staan met het veld en de organisaties, door het voeren van gesprekken, monitoren van de interne kwaliteitszorg en het maken van risicoanalyses.

³ De Raad beoordeelt de effectiviteit, de kwaliteit en het beheer aan de hand van een protocol voor het doen van onderzoek.

⁴ Bij het stimuleren richt de Raad zich onder meer op het eigenaarschap van de uitvoeringsorganisaties in de navolging van bevindingen en aanbevelingen alsmede op de interne kwaliteitszorg.

⁵ De rapporten met aanbevelingen over specifieke onderwerpen biedt de Raad aan de minister van Justitie (MvJ) aan. De MvJ moet vervolgens het rapport en zijn reactie daarop binnen zes weken aan het parlement van Sint Maarten zenden. Zie artikel 30 Rijkswet Raad voor de rechtshandhaving, Stb. 2010, 338.

⁶ De Staat wordt rechtstreeks aangeboden aan de Minister van Justitie en de Staten van Sint Maarten. Zie artikel 33 Rijkswet Raad voor de rechtshandhaving, Stb. 2010, 338.

⁷ <https://www.raadrh.com/reports-sxm>

1.4 Leeswijzer

Deze Staat bestaat uit deze inleiding en drie hoofdstukken. In hoofdstuk 2 gaat de Raad vanuit het perspectief van samenwerking en verplichtingen tussen de landen in op de onderwerpen waarborging van mensenrechten, forensische zorg, TBS & PIJ, gegevensbescherming, de justitiële en bestuurlijke aanpak en de bescherming van de rechtsorde. Voorts komt in het derde hoofdstuk het onderwerp “burgerperspectief” binnen de rechtshandhaving nader aan bod en bespreekt de Raad ook zijn bevindingen en werkzaamheden op basis van de in 2025 gehanteerde thema’s. In het laatste hoofdstuk geeft de Raad zijn slotwoord.

2. Samenwerking en verplichtingen tussen de landen

2.1 Inleiding

Rechtshandhaving behoort tot de verantwoordelijkheid van de autonome landen ((Caribisch) Nederland, Aruba, Sint Maarten en Curaçao) binnen het Koninkrijk. De Raad ziet onder meer toe op bestaande samenwerkingsvormen tussen de landen. In dit hoofdstuk gaat de Raad in op samenwerking en verplichtingen tussen de landen waarvoor in 2025 aandacht was. Ook in 2025 onderschreven alle landen in het Koninkrijk het belang van samenwerking om niet alleen de rechtsstaat, maar ook goed bestuur te versterken. Hiertoe zijn er verschillende (structurele) overleggen gevoerd, plannen gemaakt en diverse werkgroepen opgericht.

De landen werken samen om onder meer ondermijnende criminaliteit te bestrijden en daarmee de integriteit te bevorderen. Uitdagingen voor de Caribische landen blijven in dit opzicht primair bestaan ten aanzien van de beperkte capaciteit in personeel en middelen. De landen werken daarom samen om extra capaciteit, expertise en middelen te verkrijgen.

In dit hoofdstuk gaat de Raad specifiek in op de waarborging van mensenrechten in het kader van het detentiewezen, de samenwerking tussen de politiekorpsen, de samenwerking voor de forensische zorg, TBS & PIJ en de verwerking van politiegegevens binnen het onderwerp van de informatie- en gegevensuitwisseling, deling en verwerking.

2.2 Waarborging mensenrechten (detentiewezen)

2.2.1 Naleving mensenrechten en verplichtingen in het gevangeniswezen

Binnen een democratische rechtsstaat is de naleving van mensenrechten in het gevangeniswezen van fundamenteel belang.

Gevangenis in het Caribisch deel van het Koninkrijk

De Raad inspecteert al sinds 2013 het gevangeniswezen in het Caribisch deel van het Koninkrijk.⁸ De Raad beziet tijdens deze inspecties onderwerpen zoals de rechtspositie, omgang met gedetineerden, interne veiligheid, maatschappijbeveiliging, maatschappelijke reïntegratie en personeel & organisatie. Voorts monitort de Raad al ruim 10 jaar op verzoek van het JVO de aanbevelingen van de *European Committee for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment (CPT)*. Het gebrek aan opvolging (van een deel van de aanbevelingen) komt regelmatig naar voren.

De gevangenis op de verschillende eilanden hebben elk hun eigen (serieuze) problematiek en uitdagingen. Caribisch Nederland beschikt sinds 2018 over een nieuwe gevangenis. In zijn Staat 2024 stond de Raad uitgebreid stil bij de capaciteits-, beheers- en veiligheidsproblemen en risico's binnen de Justitiële Inrichting Caribisch Nederland. Deze problematiek is in 2025 aangepakt en grotendeels gemitigeerd met (tijdelijke) maatregelen (zie ook Staat Caribisch Nederland 2025, hoofdstuk 1). Op de gebouwelijke staat van en de detentieomstandigheden in de gevangenis van Curaçao en Sint Maarten is al jaren kritiek, zowel van mensenrechtenorganisaties als toezichhouders. Er zijn sinds een aantal jaren wel belangrijke ontwikkelingen gaande. Zo is er voor Sint Maarten intensieve samenwerking met Nederland, *UNOPS* en *UNODC* voor de bouw en inrichting van een nieuwe gevangenis (zie verder hoofdstuk 3). Hiermee is een belangrijke stap gezet in de richting van het borgen van de normen ter

⁸ De Raad heeft geen inspectiebevoegd ten aanzien van gevangenis te Aruba. Deze gevangenis wordt op verzoek van het JVO in het kader van de aanbevelingen van de CPT gemonitord door de inspectie Justitie & Veiligheid.

naleving van mensenrechten. De Raad stelt vast dat de situatie binnen het Sentro di Detenshon i Korekshon Kòrsou (SDKK) al meerdere jaren structureel onder druk staat. Hoewel op onderdelen vooruitgang wordt beoogd, blijven personele tekorten en beperkte uitvoeringscapaciteit het functioneren van de inrichting in belangrijke mate bepalen. Dit belemmert de structurele borging van een humaan en rechtmatig detentieregime. De Raad acht het risico reëel dat zonder gerichte en bestendige maatregelen deze kwetsbaarheden blijven voortbestaan. De Raad benadrukt dat structurele verbetering alleen mogelijk is indien hieraan consequent bestuurlijke prioriteit wordt gegeven en voldoende middelen worden verbonden.

Waarborgfunctie

Het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden (het Statuut) geeft het raamwerk voor de kernwaarden van de democratische rechtsstaat. Elk van de landen is op grond van het Statuut zelfstandig gehouden *zorg te dragen* voor de verwezenlijking van de fundamentele menselijke rechten en vrijheden, de rechtszekerheid en de deugdelijkheid van het bestuur.⁹ Het Koninkrijk draagt de verantwoordelijkheid voor het *waarborgen* daarvan.¹⁰ Voor wat betreft de naleving van onder meer fundamentele mensenrechten en vrijheden in hun land, zijn primair de autonome landen zelf hiervoor verantwoordelijk. Pas als een autonoom land hier structureel niet of onvoldoende in slaagt, komt de verantwoordelijkheid en mogelijk optreden van het Koninkrijk in beeld. Voor het uitoefenen van deze waarborgfunctie heeft de Koninkrijksregering een instrumentarium ter beschikking. Gezien de verwezenlijking van de kernwaarden van de democratische rechtsstaat bij de landen ligt, heeft het instrumentarium het karakter van een *ultimum remedium*.¹¹ De landsorganen dienen er zelf, door middel van een systeem van *checks and balances*, voor zorg te dragen dat de burgers van de landen bestuurd worden volgens de genoemde kernwaarden. Gebeurt dit niet dan zijn de andere landsorganen eerst aan zet om de situatie te herstellen. Pas als dat niet lukt, is het Koninkrijk aan zet en verantwoordelijk vanuit zijn waarborgfunctie.

In zijn ongevraagd advies eind 2024 geeft de Raad van State aan dat ingrijpen niet de enige manier is waarop invulling kan worden gegeven aan de eindverantwoordelijkheid van het Koninkrijk.¹² De Raad van State wijst erop dat de landen binnen het Koninkrijk de verwezenlijking van de mensenrechten, rechtszekerheid en het deugdelijk bestuur ook kunnen waarborgen door middel van intensievere samenwerking. De Raad van State stelt:

‘Door samen te werken aan de randvoorwaarden voor het realiseren van deze waarden, is het mogelijk de problemen tussen de landen en het Koninkrijk constructiever te benaderen, zodat de problemen van burgers sneller worden opgelost of in ieder geval beter beheersbaar worden. Op een aantal gebieden gebeurt dit ook al, soms al lang (bijvoorbeeld ten aanzien van de Kustwacht). Om dit ook elders voor elkaar te krijgen is het vooral de kunst om anders naar de onderlinge verhoudingen te kijken en te leren van goede praktijken.’¹³

Voorts geeft de Raad van State aan dat toezichtsbevoegdheden met name van belang zijn om prangende problemen op te lossen of ter voorkoming dat een probleem acuut wordt.¹⁴ Voor wat betreft intensievere samenwerking is aangegeven dat het vooral van belang is, daar waar breder beleid gevoerd moet worden waarmee structurele maatschappelijke problemen kunnen worden aangepakt. De Raad van State geeft voorts in het kader van de intensievere samenwerking en complexe problematiek van meer structurele aard het volgende aan waarin ook de gevangenis en politiecellen in Sint Maarten als voorbeeld dienen:

⁹ Artikel 43, eerste lid Statuut van het Koninkrijk der Nederlanden.

¹⁰ Artikel 43, tweede lid Statuut van het Koninkrijk der Nederlanden.

¹¹ Zie onder meer: Raad van State (2024). *70 jaar Statuut voor het Koninkrijk. Samenwerking op basis van wederzijds begrip*, p. 16-17; Raad van advies (2016). *Ongevraagd advies ex artikel 14, tweede lid, Landsverordening Raad van Advies, inzake de beslechting van geschillen tussen het Koninkrijk en de landen*, p. 2-3.

¹² Raad van State (2024). *70 jaar Statuut voor het Koninkrijk. Samenwerking op basis van wederzijds begrip*, p. 17.

¹³ Raad van State (2024). *70 jaar Statuut voor het Koninkrijk. Samenwerking op basis van wederzijds begrip*, p. 17.

¹⁴ Raad van State (2024). *70 jaar Statuut voor het Koninkrijk. Samenwerking op basis van wederzijds begrip*, p. 22.

*'Er zijn ook problemen die complex en structureel van aard zijn en waarbij niet kan worden volstaan met een eenmalige, afgebakende ingreep. Het Koninkrijk zou dan mogelijk kunnen besluiten om een bestuurlijke taak voor een langere periode over te nemen. Het Koninkrijk is daar zonder eigen uitvoeringsapparaat en zonder kennis van de lokale situatie echter minder goed voor toegerust. Ingrijpen kan bovendien op grote weerstand stuiten bij het lokale bestuur, terwijl zijn medewerking juist noodzakelijk is. Een illustratief voorbeeld in dit opzicht is de kwestie rondom de detentieomstandigheden in de gevangenis en de politiecellen in Sint Maarten, waar de Koninkrijksregering uiteindelijk heeft besloten om niet tot ingrijpen over te gaan.'*¹⁵

In zijn jaarverslag 2025 wijst de Raad van State erop dat de samenwerking in het Koninkrijk te lijden heeft onder politieke instabiliteit in alle vier de landen.¹⁶

Mededeling aan Staten en Rijksministerraad

Door de jaren heen deed de Raad voor de gevangenen op Bonaire, Curaçao en Sint Maarten een veelheid aan aanbevelingen ter verbetering van onder meer de bejegening van gedetineerden, interne veiligheid en/of risico's. In het geval deze stelselmatig niet worden opgevolgd, heeft de Raad op grond van de Rijkswet Raad voor de rechtshandhaving (Rijkswet Raad) opschalingsmogelijkheden.

In mei 2025 was in Sint Maarten een ernstige crisissituatie ontstaan in de gevangenis. Door een brand en opstand verkeerden alle aanwezigen in een levensbedreigende situatie met alle (voortdurende) risico's van dien. De Raad zag het ontstaan en verloop van de genoemde situatie mede als een gevolg van jarenlange, structurele nalatigheid en stelselmatige niet opvolging van de aanbevelingen van de Raad. Als gevolg daarvan zag de Raad zich genoodzaakt de noodklok te luiden en voor het eerst in zijn bestaan gebruik te maken van zijn bevoegdheid: het doen van een ex art. 32 Rijkswet Raad mededeling aan de Staten van Sint Maarten alsmede de Raad van ministers van het Koninkrijk.¹⁷

De Raad deed deze mededeling door middel van een brief d.d. 6 juni 2025 waarin hij met klem een oproep deed aan de Staten van Sint Maarten en de Rijksministerraad het ertoe te leiden dat er op de kortst mogelijke termijn een werkbare integrale aanpak en oplossing zou komen waarmee de veiligheid en de mensenrechten van eenieder in de gevangenis gewaarborgd (zouden) worden. Immers was een onmiddellijke oplossing voor de bestaande en voortdurende veiligheidssituatie nodig. De Raad wees op de vereiste gezamenlijke *sense of urgency* op zowel lokaal niveau alsmede Koninkrijksniveau. De Raad haalde het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden aan dat voldoende ruimte biedt om op basis van die verantwoordelijkheid passende maatregelen te treffen voor borging van naleving van (inter)nationaal gestelde wet- en regelgeving en (CPT) normen.

De Raad volgde met klem na zijn mededelingsbrief de ontwikkelingen en voerde (periodieke) gesprekken, gaf op verzoek een presentatie alsook maakte gebruik van mediaberichtgeving. In het licht van het bevorderen van de veiligheid en verlichting van het personeel zag de Raad concreet de komst van tijdelijke capacitaire bijstand in het eerste kwartaal van 2026. Hiermee is een deel van de zorgen en problematiek tijdelijk opgevangen. De Raad herhaalt op deze plaats nogmaals zijn algehele zorgen en vraagt blijvende aandacht voor de nog steeds actuele uiterst kwetsbare en voortdurende risicovolle detentieomstandigheden in al de gevangenen.

Hoofdboodschap

De Raad benadrukt zijn algehele zorgen en vraagt blijvende aandacht voor de nog steeds actuele uiterst kwetsbare en voortdurende risicovolle detentieomstandigheden in al de gevangenen.

¹⁵ Raad van State (2024). *70 jaar Statuut voor het Koninkrijk. Samenwerking op basis van wederzijds begrip*, p. 26

¹⁶ <https://www.raadvanstate.nl/jaarverslag2025/>; <https://dossierkoninkrijksrelaties.nl/2026/04/16/rvstate-koninkrijksrelaties-in-het-gedrang-door-politieke-instabiliteit/>

¹⁷ Artikel 32 Rijkswet Raad voor de rechtshandhaving.

2.3 Ontwikkelingen in de forensische zorg, TBS & PIJ

De Raad heeft in de Staat 2024 aandacht gevraagd voor het ontbreken van een toereikend stelsel van forensische zorg, TBS en PIJ. Dit brengt veiligheidsrisico's met zich mee.

Deze zorg is essentieel voor personen met psychiatrische of gedragsproblematiek die in aanraking zijn gekomen met het strafrecht, zowel vanuit het perspectief van behandeling als van bescherming van de samenleving. Binnen het Justitieel Vierpartijenoverleg (JVO) is in 2024 afgesproken te werken aan een meerjarig Koninkrijksbreed programma gericht op de versterking van forensische zorg, TBS en PIJ-maatregelen.¹⁸ In 2025 is door de werkgroep concreet verder gewerkt aan het meerjarenprogramma. De voortgang van het programma heeft echter vertraging opgelopen. Het JVO van januari 2025 vond geen doorgang en het JVO van juni 2025 is verplaatst naar september 2025. Tegelijkertijd lopen er verschillende initiatieven op het gebied van forensische zorg in de landen en is de Raad positief hierover. Zo heeft er in november 2025 een seminar "*Psychiatrische en psychologische rapportage-toegang tot forensische zorg in de Cariben IV*" op Curaçao plaatsgevonden.

Hoewel *commitment* is uitgesproken en programmatische stappen zijn gezet, bevindt de daadwerkelijke implementatie daarvan zich nog in de beginfase. Hierdoor is nog niet zichtbaar op welke termijn concrete verbeteringen in beschikbaarheid van forensische zorg gerealiseerd zullen worden.

Daarnaast zijn er in aanloop naar het uit te voeren meerjarenplan door de landen zorgen geuit en risico's benoemd over de opvang en behandeling van mensen met een psychische en/of gedragsstoornis die zich al in de strafrechtsketen of executiefase van een opgelegde straf of maatregel bevinden. De Raad deelt deze zorgen. Dit vanuit het oogpunt van de goede strafrechtpleging, de menswaardige bejegening van betrokken personen en de beveiliging van de maatschappij. Mede daarom zal de Raad in 2026 voor alle vestingen een inspectie uitvoeren.

Hoofdboodschap

De Raad benadrukt dat forensische zorg een cruciale voorwaarde vormt voor een goed functionerende rechtshandhaving. De Raad roept de ministers op concrete maatregelen te treffen die op korte termijn leiden tot beschikbaarheid van passende forensische zorgcapaciteit. De Raad zal de situatie nauwlettend blijven monitoren.

2.4 Gegevensbescherming binnen het Koninkrijk: toenemende risico's voor de rechtshandhaving

2.4.1 Harmonisatie bescherming persoonsgegevens

Voor een effectieve rechtshandhaving is het noodzakelijk dat politie, Openbaar Ministerie en andere ketenpartners persoonsgegevens tijdig en rechtmatig kunnen uitwisselen, onder meer ten behoeve van de opsporing, vervolging, grensbewaking en de bestrijding van georganiseerde en ondermijnende criminaliteit. De Raad deelt de zorgen van de Commissie toezicht bescherming persoonsgegevens BES over het benodigde niveau van en de gevolgen voor de bescherming en uitwisseling van politie- en justitiële gegevens binnen het Koninkrijk der Nederlanden. Het beschermingsniveau binnen het Caribisch deel van het Koninkrijk is niet gelijkwaardig aan het niveau in het Europees deel (AVG). Daardoor ontstaat juridische onzekerheid over de rechtmatigheid van gegevensverwerking en gegevensuitwisseling binnen de rechtshandavingsketen in het Koninkrijk. Onvoldoende eenduidige wettelijke waarborgen kunnen

¹⁸ Kamerstukken II 2025/26, 36800 IV, nr. 22.

niet alleen gevolgen hebben voor de bescherming van grondrechten van burgers, maar ook voor de uitvoerbaarheid van taken binnen de rechtshandhaving. Politie- en justitiële gegevens behoren tot de meest gevoelige categorieën persoonsgegevens.

In het JVO is de afgelopen jaren specifieke aandacht voor de harmonisatie bescherming persoonsgegevens, de deling van politie- en justitiële en strafvorderlijke gegevens, de coördinatie van informatie en de stichting beheer ICT Rechtshandhaving (SBIR). Inzet is een geharmoniseerd minimumniveau van gegevensbescherming. In het JVO van 14 januari 2021 is besloten tot het voorbereiden van een consensusrijkswet, met als doel te komen tot een geharmoniseerd hoger beschermingsniveau en een eenvoudiger gegevensuitwisseling binnen het Koninkrijk.¹⁹ De Raad beaamde reeds in zijn Staat 2023 dat gezien het feit dat het wetgevingstraject enige jaren in beslag zal nemen, er voor de deling van politiegegevens een tijdelijke oplossing zou moeten worden gevonden. Ook in zijn Staat 2024 merkte de Raad op dat de structurele samenwerking voor wat betreft informatiedeling wordt ge- en verhinderd vanwege wettelijke beperkingen om informatie binnen het Koninkrijk te delen.

Al enkele jaren geleden is aangekondigd dat voor de tussenliggende periode een oplossing voor de uitwisseling van politiegegevens zou worden ontwikkeld, om de structurele samenwerking tussen politiediensten binnen het Koninkrijk mogelijk te houden. Die oplossing is er na ruim vier jaar nog steeds niet, met alle gevolgen van dien. Daardoor ontbreekt - voor zover de Raad kan vaststellen op dit moment een duidelijk en bestendig juridisch kader. De operationele noodzaak tot gegevensuitwisseling is onverminderd aanwezig.

Deze situatie brengt ernstige risico's met zich mee voor de continuïteit en effectiviteit van de samenwerking binnen de rechtshandavingsketen in het Koninkrijk. Indien het beschermingsniveau niet als passend kan worden aangemerkt, kan dit ertoe leiden dat ketenpartners terughoudender worden in het delen van gegevens of aanvullende waarborgen moeten treffen. Dit geldt met name voor het delen van gegevens vanuit Europees Nederland met het Caribisch deel van het Koninkrijk.

De Raad wijst nogmaals op het tijdrovende wetgevingstraject dat doorlopen moet worden en dat de knelpunten in de tussentijd nog immer blijven bestaan. De Raad spoort de ministers net als het voorgaande jaar daarom aan op de kortst mogelijke termijn de oplossing tot stand te (doen) brengen en vervolgens ook de randvoorwaarden voor de informatiedeling binnen het Koninkrijk structureel op orde te krijgen.

2.4.2 Verwerking van politiegegevens

De bescherming van persoonsgegevens in het algemeen staat in het Caribisch deel van het Koninkrijk nog (grotendeels) in de kinderschoenen. Dit geldt niet alleen voor passende wetgeving, maar ook voor de toepassing en bescherming in de praktijk. Zo hebben bijvoorbeeld zowel Curaçao als Caribisch Nederland een Commissie toezicht bescherming persoonsgegevens, maar ontbreekt deze in Sint Maarten. Zoals aangegeven behoren de politie- en justitiële gegevens tot de meest gevoelige categorieën persoonsgegevens. De Rijkswet politie van Curaçao, van Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba verplicht de politie van Curaçao, Sint Maarten en Caribisch Nederland politiegegevens uit te wisselen indien noodzakelijk voor een goede uitoefening van de politietaken.²⁰ Met het oog op de uitwisselbaarheid moeten de landen een onderlinge regeling treffen en dit is ook gebeurd. Voorts geeft de Rijkswet politie ook aan dat elk van de landen regels treft met het oog op de uitwisseling van politiegegevens met inachtneming van de onderlinge regeling. In Sint Maarten is dit uitgewerkt in de Landsverordening Politie en in Caribisch Nederland in de wet Politiegegevens. In Curaçao zijn nog geen

¹⁹ Kamerstukken II 2023/24, 36 455.

²⁰ Zie artikel 39 Rijkswet Politie.

regels, maar er wordt momenteel wel gewerkt aan een concept Landsverordening politiegegevens. Voor wat betreft het toezicht op de verwerking van politiegegevens is voor Caribisch Nederland de Commissie toezicht bescherming persoonsgegevens BES hiermee belast. In Sint Maarten is dat de Raad voor de rechtshandhaving en voor Curaçao is het toezicht nog niet formeel geregeld.

De Raad maakt zich binnen het bredere kader van het complexe veld van de bescherming van persoonsgegevens en meer specifiek de verwerking en deling van politie en justitiële en strafvorderlijke gegevens zorgen over de benodigde infrastructuur en bijbehorende benodigde middelen om dit onderwerp conform de regels en benodigdheden te kunnen borgen. De aard van het onderwerp veronderstelt en vraagt daarom ook samenwerking in en tussen de landen. De Raad ziet dat dit besef er is en de samenwerking wordt opgezocht, echter ontwikkelt het zich niet met de benodigde snelheid. Dit is wel nodig in een snel veranderende wereld met velerlei risico's op allerlei niveaus. Daarom is het goed regelen van dit onderwerp ook cruciaal voor de justitiële aanpak binnen de verschillende landen (zie hierna).

Hoofdboodschap

De Raad acht het van belang dat op korte termijn wordt voorzien in een aantoonbaar gelijkwaardig beschermingsniveau voor persoonsgegevens, in het bijzonder voor politie- en justitiële gegevens, inclusief adequaat en onafhankelijk toezicht. Zonder tijdige duidelijkheid over zowel een structureel als een tijdelijk juridisch kader bestaat het reële risico dat gegevensuitwisseling binnen de rechtshandavingsketen juridisch onder druk komt te staan, waardoor samenwerking binnen het Koninkrijk minder effectief wordt en de uitvoering van opsporing, vervolging en grensoverschrijdende criminaliteitsbestrijding wordt bemoeilijkt. De Raad acht dit, gelet op het belang van effectieve rechtshandhaving en rechtsbescherming binnen het Koninkrijk, een vermijdingswenselijke situatie.

2.5 Justitiële en bestuurlijke aanpak

2.5.1 Justitiële aanpak

Het werkterrein van de justitiële instellingen in het Caribisch deel van het Koninkrijk beperken zich niet tot alleen tot de (ei-)landen van het Koninkrijk. Analyses van onder meer *InSight Crime* benadrukken dat het Caribisch gebied fungeert als logistieke schakel binnen internationale criminele markten, waarbij flexibiliteit, mobiliteit en adaptief vermogen van criminele netwerken centraal staan. Criminelen houden zich immers niet aan grenzen.

Tegen deze achtergrond is (versterking van) justitiële samenwerking, waaronder met name politiesamenwerking, niet slechts een efficiëntievraagstuk, maar een structurele noodzaak. Justitiële samenwerking tussen de landen wordt al jaren aangemoedigd. Ook de Raad besteedt aan het belang daarvan de nodige aandacht. Alhoewel de resultaten wisselend zijn, laten de geslaagde voorbeelden de noodzaak en het nut ervan zien. Aan de hand van het voorbeeld van het College van Korpschefs (CvK), zal de Raad het belang en de mogelijkheden tot samenwerking nogmaals benadrukken.

In de Staten van de afgelopen jaren staat de Raad uitgebreid(er) stil bij het onderwerp regionale politiesamenwerking. Deze samenwerking is bij uitstek uitgegroeid tot een *best practice* binnen het Koninkrijk. In 2024 schreef de Raad over het College van Korpschef onder meer het volgende:

'(...) De politiesamenwerking dient volgens de Raad als een best practice gezien te worden, waar ook andere organisaties en vormen van samenwerking in de regio hun voordeel mee kunnen doen.

De Raad blijft dit ook in 2025 onderschrijven. Door deze vorm van samenwerking hebben de verschillende betrokken politiekorpsen zich ook in 2025 kunnen ontwikkelen, professionaliseren en de samenwerking met elkaar en andere partners verder kunnen uitrollen.

De ontwikkeling van het College van Korpschefs komt voort uit een context waarin kleinschalige rechtshandavingsorganisaties geconfronteerd worden met grensoverschrijdende fenomenen zoals drugshandel, mensenhandel en witwassen. Daardoor ontstaat een inherente spanning tussen territoriaal georganiseerde politiecapaciteit en de karakteristieken van moderne grensoverschrijdende criminaliteit. De voorgaande ontwikkeling benadrukt dat én het belang van (internationale) samenwerking.

De institutionalisering van de samenwerking binnen het CvK, ondersteund door meerjarige strategieën en de sinds 2026 gegeven structurele financiering, markeren een verschuiving van ad-hoc samenwerking naar een meer geïntegreerd en strategisch samenwerkingsmodel. Daarbij is met name de ontwikkeling van informatie gestuurde samenwerking van belang. Initiatieven zoals interinsulaire informatieplatforms, gezamenlijke analysecapaciteit en de versterking van intelligence-functies wijzen op een transitie richting een netwerkgeoriënteerde benadering van de rechtshandhaving (onder meer project DGO-project informatieversterking (DGO), Platform Hoofden Informatieorganisaties Carib (PIOC), Inter-Insulair Coördinatie Platform, Infocel Cariben Nationale Politie (IIICP)). Deze ontwikkeling sluit aan bij bredere inzichten binnen de rechtshandhaving, waaruit blijkt dat effectieve bestrijding van georganiseerde criminaliteit afhankelijk is van de mate waarin informatie-uitwisseling, gezamenlijke beeldvorming en coördinatie tussen actoren wordt gerealiseerd.

Het CvK heeft in 2025 met *CARICOM IMPACS* een intentieverklaring ondertekend om de regionale samenwerking op het gebied van veiligheid verder te versterken. Het doel is effectiever illegale wapenhandel en georganiseerde misdaad in het Caribisch gebied te bestrijden. In juni 2025 vond op Sint Maarten al een vijfdaagse forensische training plaats, gevolgd door een nieuwe training in september over vuurwapengeweld en georganiseerde misdaad. Op het gebied van *cybercrime* worden de landen ondersteund door het *Cybercrime Fusion Center* in Barbados. De samenwerking bouwt voort op de al langer bestaande samenwerking binnen het CvK. Via praktische afspraken en intensieve informatiedeling kan dit de Caribische regio weerbaarder maken tegen geweld, cyberdreiging en transnationale criminaliteit.

De verdere ontwikkeling van het CvK en de daaraan gekoppelde informatie-infrastructuren vormen een belangrijke stap in het versterken van de weerbaarheid van de rechtshandhaving in het Caribisch gebied. Tegelijkertijd laat de praktijk zien dat deze ontwikkeling niet los kan worden gezien van institutionele randvoorwaarden. Juridische beperkingen ten aanzien van gegevensdeling (vorige paragraaf), verschillen in organisatorische volwassenheid (*scheefgroei*) tussen de organisaties (en de landen) en structurele financierings- en capaciteitsproblemen vormen potentiële belemmeringen voor de effectiviteit van samenwerking en daarmee de slagkracht van de rechtshandhaving. Dit vereist meer dan alleen aandacht van de landen, maar ook daadwerkelijke inzet op deze problematiek, zowel kwantitatief als kwalitatief.

2.5.2 Bestuurlijke aanpak

De huidige complexe criminaliteitsproblematiek en de duurzame versterking van het samenwerkingsmodel zoals hiervoor benoemd, binnen justitie vereist ook een verbreding naar andere domeinen, zoals de bestuurlijke handhaving. De inzet van bestuurlijke instrumenten bijvoorbeeld in de aanpak van witwassen of mensenhandel kan oplossingen bieden ten gunste van de justitiële handhaving, de druk op de strafrechtketen verlichten en heeft een aanvullende preventieve werking. De opzet van een

werkgroep voor de inzet op de bestuurlijke aanpak binnen Aruba, Curaçao, Sint Maarten en Caribisch Nederland, geïnitieerd vanuit het JVO wordt dan ook aangemoedigd door de Raad.

Ook voor de bestuurlijke aanpak geldt dat de mate waarin dit daadwerkelijk kan worden gerealiseerd, in belangrijke mate zal afhangen van de verdere institutionele verankering van dezelfde randvoorwaarden als die voor de justitiële aanpak, zijnde samenwerking, de beschikbaarheid van structurele financiering en capaciteit en de ontwikkeling van een coherent juridisch en bestuurlijk kader.

2.6 Bescherming van de rechtsorde in de Cariben: een strategisch veiligheidsvraagstuk voor het Koninkrijk

Inleidend

De bescherming van de rechtsorde vormt een kernverantwoordelijkheid van het Koninkrijk. In het Caribisch deel van het Koninkrijk staat deze rechtsorde onder toenemende druk. Geopolitieke spanningen in de Caribische regio gecombineerd met transnationale criminaliteit, migratiestromen en beperkte uitvoeringscapaciteit van justitiële organisaties, maken rechtsstatelijke weerbaarheid tot een strategisch veiligheidsvraagstuk.

Rechtsorde als constitutioneel fundament

De rechtsorde omvat het geheel van normen, instituties en handhavingssystemen dat de bescherming van fundamentele rechten, openbare orde en rechtszekerheid waarborgt. Het Statuut bepaalt dat de waarborging van fundamentele menselijke rechten en vrijheden, rechtszekerheid en deugdelijk bestuur een Koninkrijksaangelegenheid vormt. De Raad besprak de waarborgfunctie ook in het kader van de gevangenen. De waarborgfunctie krijgt bijzondere betekenis in het Caribisch gebied, waar een kleine bestuurlijke schaal, geografische ligging en sociaaleconomische kwetsbaarheid samenkomen. De rechtsorde fungeert hier niet alleen als juridisch kader, maar als essentieel fundament voor maatschappelijke stabiliteit, economische ontwikkeling en vertrouwen in het openbaar bestuur en de justitiële onderdelen van de rechtstaat. Dit vereist dan ook een strategische aanpak om de complexe en structurele problematiek gezamenlijk het hoofd te kunnen bieden. Het is aan de landen om aan de hand van de beschikbare (wettelijke) mogelijkheden en instrumentaria samen te werken aan het realiseren van de bescherming van de rechtsorde. Een goede toerusting van de organisaties die hun rol vervullen binnen het staatsrechtelijk systeem van *checks and balances* is daarvoor vereist.

Geopolitieke context en veiligheidsrisico's

De langdurige politieke en economische crisis in Venezuela heeft geleid tot instabiliteit in de regio. Deze ontwikkelingen versterken de druk op de justitieketen van de eilanden, die tegelijkertijd geconfronteerd wordt met beperkte personele capaciteit en logistieke kwetsbaarheid. De geopolitieke betekenis van het Caribisch gebied is de afgelopen jaren toegenomen door internationale machtsverschuivingen, strategische maritieme belangen en militaire aanwezigheid van externe actoren. Voor het Koninkrijk der Nederlanden betekent dit dat bescherming van de rechtsorde in het Caribisch gebied niet slechts een lokaal bestuursvraagstuk is, maar onderdeel vormt van nationale en internationale veiligheid.

De rol van de justitieketen

De justitieketen vormt binnen Caribisch Nederland, Curaçao en Sint Maarten het uitvoerende instrument waarmee de rechtsorde concreet wordt gehandhaafd. Effectieve rechtshandhaving vereist ketensamenhang, professionele expertise, integriteit en continuïteit. Deze verantwoordelijkheid vloeit voor al de landen voort uit zowel het Statuut als voor Caribisch Nederland uit de staatsrechtelijke positie van de openbare lichamen als integraal onderdeel van Nederland.

De Raad heeft in opeenvolgende rapportages structurele knelpunten binnen de justitieketen blootgelegd, waaronder personele tekorten, hoge werkdruk, kwetsbare bedrijfsvoering, beperkte ICT-voorzieningen en onvoldoende ketenregie. Deze bevindingen zijn consistent en ketenbreed van aard. De Raad benadrukt dat voor het adresseren daarvan een gezamenlijke visie en daaruit volgende aanpak ten grondslag dient te liggen opdat de rechtsorde als geheel de basis houdt om overeind te blijven.

Hoofdboodschap

De bescherming van de rechtsorde in het Caribisch deel van het Koninkrijk vereist een samenhangend stelsel van uitvoering, toezicht en bestuurlijke verantwoordelijkheid. In een regio waar geopolitieke spanningen, ondermijnende criminaliteit en bestuurlijke kwetsbaarheid samenkomen, is rechtsstatelijke weerbaarheid van strategisch belang. Een goed toegeruste justitieketen vormt de ruggengraat van deze weerbaarheid. De Raad roept de ministers dan ook **andermaal en met klem** op om justitieorganisaties financieel en capacitair toekomstbestendig in te richten.

De Raad acht het van belang dat de ingezette beleidsvoornemens worden vertaald in uitvoerbare en concrete maatregelen met een duidelijk tijdpad, zodat de geconstateerde kwetsbaarheden in de rechtshandhaving tijdig en daadwerkelijk worden verminderd.

3. Burgerperspectief, ontwikkelingen en thema's vestiging Sint Maarten

3.1 Inleiding

Voor het functioneren van de democratische rechtsstaat is het vertrouwen van de burger van groot belang. Het is namelijk de basis voor de legitimiteit van de overheid. Het streven is namelijk een veilige samenleving waaraan iedereen bijdraagt. In het geval dat het vertrouwen ontbreekt bemoeilijkt dit de handhaving van de veiligheid omdat wetten / regels dan minder (vaak) worden nageleefd. Het is daarom belangrijk om binnen de rechtshandhaving het burgerperspectief steeds voor ogen te hebben. In zijn Staat 2016 ging de Raad onder meer in op rechtsstatelijkheid en wat dat betekent voor de burger. Hij gaf aan:

'De keten van de (straf)rechtshandhaving functioneert in de context van een rechtsstaat. Burgers genieten vrijheid, rechtszekerheid en rechtsgelijkheid. Tevens geniet de burger bescherming van zijn of haar rechten en vrijheden, en wordt hij of zij beschermd tegen andere burgers en de overheid. In een rechtsstaat weet de overheid, waaronder ook politie, openbaar ministerie, reclassering en gevangeniswezen, zich gebonden aan wetten, regels en gewoonten. De structuur en uitvoering daaraan dienen zodanig te zijn dat de overheid geen misbruik kan en mag maken van haar macht. De burgers van een rechtsstaat genieten fundamentele vrijheden en grondrechten. (...)'²¹

De Raad benoemde in dat kader verschillende belangrijke componenten van rechtsstatelijkheid (27) die van toepassing zijn voor de actoren in de rechtshandavingsketen, waarvan met name de componenten mensenrechten, bescherming van persoonsgegevens, integriteit, *checks & balances*, parlementaire controle, slachtofferhulp en vertrouwen hier van belang zijn. Alle genoemde componenten speelden een belangrijke rol in 2025, waarover later meer.

Regeerakkoord 2024-2028

Een terugkerend uitgangspunt van het ministerie van Justitie in het regeerakkoord van 2024-2028 is het burgerperspectief zoals bijvoorbeeld de volgende tekst illustreert:

*'By striking a balance between prevention, enforcement, and rehabilitation, Sint Maarten can build a justice system that not only upholds the rule of law but also protects its (socio-)economic future. A well-functioning legal system fosters public trust and enhances the island's appeal to residents, visitors, and investors. The goal is a society where all people whether they live, work, or visit Sint Maarten feel safe, supported, and protected.'*²²

Het ministerie van Justitie gaat in het genoemde regeerakkoord uit van een holistische overheidsaanpak, een brede overheidsstrategie met bijbehorende ministerie overstijgende samenwerking en een gedeelde verantwoordelijkheid, versterking en updates op verschillende vlakken en noodzakelijke (gezamenlijke) aanpakken, investeringen en preventie. De volgende onderwerpen staan daarom op de beleidsagenda voor de periode van 2024-2028:

- Verbeteren van de samenwerking met de Franse kant;
- Gedeelde verantwoordelijkheid voor justitie en veiligheid;
- Bouwen aan een eerlijker en effectiever rechtssysteem;
- Versterken van het ministerie van Justitie;
- Versterken rechtshandhaving en preventie van criminaliteit;

²² Zie pagina 102 van het regeerakkoord 2024-2028

- Modernisering van grensbewaking, douane en immigratie;
- Gevangenis hervorming en verminderen van recidive;
- Jeugd en sociale rechtvaardigheid: pleegzorg en preventie van jeugddelinquentie;
- Preventie financiële criminaliteit & compliance;
- Nastreven wetgevingsagenda;
- Investeren in een rechtvaardig en veilige toekomst.

Hoewel de genoemde periode nog in gang is en de agenda vrij algemeen geformuleerd is, zijn binnen een deel van de genoemde onderwerpen concrete(re) plannen en / of acties terug te zien in de in deze Staat genoemde ontwikkelingen in 2025 (paragraaf 2.2 en verder). De Raad gaf in zijn vorige Staat ook al aan dat een ministerie overstijgende samenwerking en een gedeelde verantwoordelijkheid benodigd is om de huidige Sint Maartense alsook ministerie- en grensoverschrijdende complexe problematieken het hoofd te kunnen bieden. Dit geldt onverkort voor 2025.

3.2 Burgerperspectief binnen de rechtshandhaving

Betekenis burgerperspectief

Rechtshandhaving en rechtspleging behoren tot de kerntaken van de overheid in de landen ter bescherming van de veiligheid van individuele burgers en van de samenleving als geheel. Hierbij kunnen voor de burgers ingrijpende middelen worden ingezet en maatregelen worden genomen. De betekenis van het burgerperspectief binnen de rechtshandhaving is dat burgers erop moeten kunnen vertrouwen dat organisaties in de justitiële keten rechtvaardig handelen. Dit betekent dat door de organisaties in ieder geval de normen en regels nageleefd worden. In het geval dat niet gebeurt mag de burger verwachten dat de keten in staat is dat niet alleen te signaleren, maar ook te corrigeren. De waarde van inspecties voor de burger is dan ook dat bezien wordt in hoeverre normen en regels worden nageleefd en indien nodig worden aanbevelingen gedaan ter verbetering. Oog voor het burgerperspectief maakt dan ook onlosmakelijk onderdeel uit van de kwaliteit van het functioneren van de organisaties in de justitiële keten. Justitiële organisaties (en daarmee de keten) dienen dan ook het burgerperspectief centraal te stellen en te denken en te handelen vanuit dit perspectief.

Werkzaamheden en ontwikkelingen

Terugblikkend op het jaar 2025 vertaalden de informatiepositie van de Raad, zijn risicoanalyse, specifieke gebeurtenissen en meer in het bijzonder het burgerperspectief zich in verschillende door de Raad gehanteerde thema's voor zijn inspecties, het inzetten van zijn bevoegdheden zoals de opschalingsmogelijkheid van de Raad en het doen van een onaangekondigde inspectie. Daarnaast richtte de Raad als toezichthoudend orgaan zich op de eigen interne organisatie met het bewerkstelligen van een actueel meerjaren- en organisatieplan. In 2025 hebben er binnen de rechtshandhaving vele ontwikkelingen plaatsgevonden op verschillende gebieden. Dit was zowel op organisatieniveau, (inter)nationaal niveau en ook binnen de regio als op Koninkrijksniveau.

Meer specifiek zijn er door de Raad voor 2025 de volgende thema's gekozen om zijn werkzaamheden, waaronder inspecties, op te richten: detentiewezen, integriteit, jeugd en zeden, beheer, openbare veiligheid en handhaving²³ en samenwerking tussen de landen. Aan de hand van verschillende thema's

²³ Sinds 2026 houdt de Raad een ruimere omschrijving voor dit thema aan om nog beter de lading te kunnen dekken, zijnde integrale veiligheid & handhaving.

bespreekt de Raad hierna de door de Raad uitgevoerde inspecties en werkzaamheden, en verschillende ontwikkelingen in 2025, die mede in het licht van het burgerperspectief een betekenis hadden. Steeds kan binnen deze context aan de hand van de beschreven informatie gezien worden wat deze betekenis is. De Raad merkt op voorhand op dat, omdat er sprake was van vele specifieke ontwikkelingen, de Raad steeds voorbeelden zal noemen.

3.2.1 Wettelijk kader

Zoals eerder aangegeven zijn binnen een democratische rechtsstaat het wettelijk kader, de naleving en de handhaving daarvan onmisbaar. Het zorgt ervoor dat de samenleving veilig en geordend is, en ook voor de bescherming van rechten en vrijheden van burgers. Binnen dit kader beweegt onder meer de rechtshandhaving. Het is daarom erg belangrijk dat wetten *up-to-date* zijn, voldoen aan de hedendaagse behoeften en zoveel als mogelijk toekomstbestendig zijn dan wel inspelen op (komende) ontwikkelingen. Dit alles komt uiteindelijk ten goede aan de burger. De Raad stelt al jaren in vrijwel elke thematische inspectie vast dat er sprake is van een achterstand in het concipiëren, updaten en/of implementeren van (uitvoerings)wetgeving en het vaststellen van beleid en plannen op het gebied van de rechtshandhaving. Van invloed hierop is dat de wetgevingscapaciteit al vele jaren onder de maat is. Dit zet druk op de benodigde wetgeving, met alle gevolgen van dien. In 2025 is voor het ministerie van Justitie onder meer ingezet op het verkrijgen van technische bijstand op het gebied van het concipiëren van wetgeving en die bijstand is onlangs ook verkregen en bestendig.

Noemenswaardig voor 2025 is het wetgevingstraject voor modernisering van het strafprocesrecht met een nieuw en eenvormig Wetboek van Strafvordering. Dit traject ligt nu al een aantal jaren grotendeels stil. Zo ook in 2025. De voortgang en invoering in de landen lopen niet gelijk. Zo heeft Aruba het Wetboek al ingevoerd in 2024 en voert Curaçao het naar verwachting begin 2027 in. Voor Sint Maarten is nog geen concrete tijdslijn bekend gemaakt. Het nieuwe Wetboek van Strafvordering zal onder meer de benodigde betere bescherming van verdachten en slachtoffers inhouden. De Raad benadrukt nogmaals het belang van voortgang op dit dossier.

3.2.2 Detentiewezenen

3.2.2.1 Detentiewezenen: Point Blanche gevangenis

De nauwe en vruchtbare samenwerking tussen Sint Maarten, Nederland en UNOPS is in 2025 voortgezet. Zoals eerder aangegeven loopt het project voor de bouw van een nieuwe gevangenis en de financiering daarvan, echter moeten de korte termijn benodigdheden en de daarmee gerelateerde risico's niet uit het oog verloren worden. De Raad maakte zich net als anderen na de brand en opstand in mei 2025 grote zorgen over de veiligheid van zowel de gedetineerden, het personeel en de bezoekers en over het aanhoudende capaciteitsprobleem. Significant was de bijstand vanuit de verschillende landen in het Koninkrijk en van UNOPS aan Sint Maarten volgend op het incident. De Raad ziet dit bij uitstek als een uitstekend voorbeeld van de meerwaarde van samenwerking in de praktijk en waardeert ieders inzet enorm om de ontstane en voortdurende risico's te mitigeren. Voorts is een programmamanager aangesteld en is in augustus een overeenkomst getekend met de Verenigde Naties voor een vierjarig rehabilitatieprogramma in de gevangenis. Volgend daarop lanceerde het ministerie van Justitie in oktober officieel het *Detention Sector Reform Program*. Het programma is ontworpen om de detentieketen te

hervormen ten gunste van een modern, veilig en humaan detentiewezen. Het programma wordt gesteund door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en *National Recovery Program Bureau* en geïmplementeerd in samenwerking met *UNOPS* en *UNODC*. *UNOPS* houdt zich bezig met de bouw van de gevangenis (hard components) en *UNODC* met de zogeheten *soft componenten*, zoals ondersteuning in de versterking van management, training van personeel en rehabilitatieprogramma's. Ook zullen zij bijvoorbeeld ondersteunen met de werving(scampagne). Verder heeft in januari 2026 de officiële *groundbreaking* van de nieuwe gevangenis te Point Blanche plaatsgevonden. Voorts wierp een tijdelijke oplossing voor de capaciteit waarop in 2025 was ingezet zijn vruchten af in het eerste kwartaal van 2026. Er is in samenwerking met Suriname geregeld dat er een groep gevangenisbewaarders voor een jaar tijdelijke ondersteuning komt bieden in de gevangenis. De Raad hoopt dat deze tijdelijke ondersteuning goed benut zal worden.

Judicial and Institutional Services (J&IS)

J&IS beschikte in 2025 over en benutte vele kansen (waaronder trainingen en certificering). Voorts is intensief ingezet op de samenwerking met en (mogelijke) nieuwe dienstverlening aan (keten)partners. Binnen het reclasseringswerk kwamen de onderwerpen zeden, huiselijk geweld en wapengebruik veelvuldig naar voren. Ook ziet de J&IS de problematiek verergeren en de zaken complexer worden, echter blijven consequenties vaak uit. Vermeldenswaardig is de inzet van de reclasseringstak van de J&IS in samenwerking met de gevangenis. Met name in 2025 is verandering gekomen in de beperkte aanwezigheid van de reclassering in de gevangenis gedurende de detentie. De reclassering wordt nu eerder betrokken gedurende de detentie en biedt ook verschillende trainingen, activiteiten en workshops aan, waaronder agressieregulatie en cognitieve vaardigheden, die goed worden bezocht en de re-integratie bevordert. Personeelstekorten binnen de gevangenis spelen echter wel een rol bij de uitvoerbaarheid hiervan. Voorts zit de gevangenis vol, wat als gevolg heeft dat meer personen worden doorverwezen naar de reclassering, met een stijging van de werkdruk en ook het (mogelijk) invoeren van een wachtlijst als gevolg. Door de extra werkzaamheden kan J&IS hun kerntaken niet volledig uitvoeren, wat het risico op recidive kan verhogen. Financiering speelt dan ook een belangrijke rol. De J&IS probeert het voorgaande onder de aandacht te brengen en daarover in gesprek te treden met de daarvoor verantwoordelijken.

Geestelijke gezondheidszorg

In 2025 is het *Mental health* project van de overheid voortgezet. Dit betekende onder meer het bestendigen van de samenwerking met onder meer het Trimbos Instituut om de geestelijke gezondheidszorg op het eiland te verbeteren alsook het besluit tot financiering van een nieuw gebouw voor de *Mental Health Foundation* (MHF). Hiermee wordt een belangrijke stap gezet in de lang benodigde modernisering en herstructurering op het gebied van geestelijke gezondheidszorg. Dit zal ook de justitiële keten ten goede moeten komen gezien het feit dat organisaties binnen de keten ook (geregeld) in aanraking komen met mensen met geestelijke gezondheidsproblematiek.

Binnen justitie is met name het ontbreken van forensische zorg een groot zorgpunt, waar op Koninkrijksniveau over nagedacht wordt. Op lokaal niveau heeft de MHF hier (vooralsnog) geen rol of verantwoordelijkheid in, maar in de toekomst zou het volgens henzelf wel een optie kunnen zijn. Hulp bij ad hoc oplossingen wordt soms door MHF geboden, echter kleven hier grote risico's aan. Voorts hinderde in

2025 met name de financiële betalingsproblematiek van Justitie de relatie en samenwerking tussen en de mogelijke dienstverlening van het MHF aan justitie (met name de gevangenis). Dit resulteerde erin dat het MHF vrijwel uitsluitend crisishulp bood. Wel wordt door de MHF structureel samengewerkt met het Openbaar Ministerie (OM), advocatuur en het Gerecht in het kader van zittingen. Nu wordt er door MHF en justitie ingezet om de rollen en verantwoordelijkheden van elke bij de problematiek betrokken organisatie helder te krijgen, de mogelijkheden te bezien en erop in te zetten formele afspraken vast te leggen. Voorts speelt capaciteitsproblematiek bij alle een rol. Een noemenswaardige mijlpaal in 2025 vanuit het perspectief van de burger is de wettelijke verankering van gratis rechtsbijstand voor personen met geestelijke gezondheidsproblematiek binnen een gedwongen kader.

De Raad wijst erop dat forensische zorg zich op het snijvlak van verschillende ministeries bevindt en ook specifieke expertise vergt. Dat betekent dat intensief samengewerkt zal moeten worden vanuit een holistisch perspectief. Dit ook gezien het feit dat de MHF meldt een groei te zien in cliënten, waarbij vaak sprake is van meervoudige problematiek, zoals verslaving en geestelijke gezondheidsproblemen. Voorts geeft de Turning Point Foundation (TPF) aan dat veel criminaliteit onder invloed wordt gepleegd. Er is vanwege de duale problematiek geregeld overleg tussen de MHF en de TPF. Structurele oplossingen op dit gebied zal niet alleen de individuele burger dat te maken heeft met deze problematiek ten goede komen, maar ook diegenen die direct of indirect daarmee te maken heeft.

3.2.2 Werkzaamheden Raad: Detentieonderzoeken & monitoring

Sinds 2016 monitort de Raad op verzoek van het JVO de opvolging van de aanbevelingen van het CPT. Deze aanbevelingen neemt de Raad telkens mee in zijn eigen inspecties naar een bepaald onderwerp en monitoring van zijn eigen aanbevelingen. Deze monitoring doet de Raad jaarlijks, zo ook in 2025. De meest recente onderwerpen betreffen de monitoring van de ontwikkelingen in het kader van opvang en behandeling van mensen met een psychische en/of gedragsstoornis in de strafrechtsketen en een inspectie naar de omgang met gedetineerden, maatschappelijke re-integratie en de monitoring van isoleercellen.

De opvang en behandeling van mensen met een psychische en/of gedragsstoornis in de strafrechtsketen. De Raad kondigde in zijn jaarplan 2023 de uitvoering aan van een onderzoek naar de opvang en behandeling van mensen met een psychische en/of gedragsstoornis in de strafrechtsketen én de monitoring van de aanbevelingen hierover van het CPT op Curaçao, Sint Maarten en Caribisch Nederland. In de oriëntatiefase kwam naar voren dat een Koninkrijksbrede JVO-werkgroep een ‘business case’ zou formuleren op het gebied van forensische zorg, inclusief juridische en financiële randvoorwaarden.²⁴ De Raad besloot daarop deze ontwikkelingen door middel van monitoring te volgen en initieert sindsdien periodieke gesprekken met de voorzitter en leden van deze JVO-werkgroep. Zo ook in 2025. De monitoring van de afgelopen 2 jaar resulteert erin dat de Raad in 2026 een inspectie naar het onderwerp zal uitvoeren.

Penitentiaire inrichting: Onderzoek naar de omgang met gedetineerden, maatschappelijke re-integratie en de monitoring van isoleercellen.

De Raad onderzocht in 2025 hoe eerdere aanbevelingen van de Raad en het CPT over de gevangenis van Sint Maarten zijn opgevolgd en keek daarbij ook naar de staat en het gebruik van drie isoleercellen

²⁴ [Kamerstuk 29279, nr. 838 | Overheid.nl > Officiële bekendmakingen](#)

(gevangenis) en één isoleerkamer (MHF). De Raad constateerde dat acht jaar na het eerdere onderzoek meerdere aanbevelingen nog steeds niet zijn uitgevoerd. Onvoldoende sturing vanuit het ministerie speelt hierbij een rol. De Raad wijst reeds jaren op de negatieve gevolgen – uiteindelijk de burger rakende - van het (structurele) gebrek aan sturing op de opvolging van aanbevelingen door het ministerie. De bouw van een nieuwe gevangenis biedt voorts perspectief, maar de Raad blijft ernstige zorgen houden over de beperkte mogelijkheden voor de reïntegratie van de huidige groep gedetineerden door de bekende knelpunten. Ook is blijvende aandacht nodig voor het personeel. De gerenoveerde isoleercellen (gevangenis) en de isoleerkamer (MHF) voldoen aan de getoetste normen. Echter worden de isoleercellen van de gevangenis voor andere doeleinden gebruikt, met alle ongewenste gevolgen van dien. Voor wat betreft de isoleerkamer (MHF) is er een positieve beweging te zien richting meer ambulante zorg. Met een correcte omgang en bejegening en inzet op de maatschappelijke re-integratie van een gedetineerde wordt niet alleen ingezet op de kansen van de gedetineerde zelf en het verminderen van recidive, maar ook op het vergroten van de veiligheid in de samenleving en dus die van de burger.

3.2.3 Integriteit

3.2.3.1 Integriteit binnen justitie in 2025

Integriteit vormt de basis van een goed functionerende organisatie, met name in de rechtshandhaving. Het vertrouwen van de burger in de organisaties binnen de justitieketen wordt verkregen wanneer het personeel onder meer blijk geeft van integriteit, verantwoording aflegt, wet- en regelgeving naleeft en onder effectief toezicht staat. Het onderwerp is van zodanig belang dat het continue de aandacht behoeft binnen een organisatie. Ook verschenen meerdere integriteitskwesties bij verschillende justitiële organisaties in de media. Meer specifiek waren er ook verschillende gevallen van melding van (vermeend) seksueel wangedrag op de werkvloer binnen justitie. Voorts zetten verschillende organisaties binnen justitie in op het onderwerp integriteit door onder meer bewustwording, aandacht voor het onderwerp tijdens overleggen en/of het zorgen voor training. Er zijn verschillende symposia georganiseerd in 2025, waaronder die van de Integriteitskamer Sint Maarten over klokkenluiders.

De Raad wijst hier ook nogmaals op de rol en het belang van de Landsrecherche binnen het kader van integriteit van de overheid. Door onder meer het onderzoeken van, optreden tegen en algeheel bestrijden van corruptie en fraude als ook hun betrokkenheid bij geweldsincidenten van politieambtenaren beschermd de Landsrecherche de integriteit en draagt op die manier ook bij aan het vertrouwen van de burger. De noodzaak de Landsrecherche adequaat toe te rusten om haar taken goed uit te kunnen voeren bestaat nog immer. De reeds in eerdere onderzoeken benoemde knelpunten duurden in 2025 voort. De Raad voert in 2026 een vervolgininspectie uit om te bezien in hoeverre de gedane aanbevelingen zijn opgevolgd.

3.2.3.2 Werkzaamheden Raad: screening van justitie-personeel

Justitiepersoneel moet integer zijn, onder meer vanwege het werken met gevoelige informatie. De screening van justitie-personeel is een maatregel om de integriteit binnen de organisaties te bevorderen. De Raad onderzocht ook in het belang van het burgerperspectief in 2025 in hoeverre sollicitanten en medewerkers volgens de wet worden ge(her)screend. Het onderzoek zal in 2026 gepubliceerd worden.

3.2.4 Beheer

3.2.4.1 Beheer in 2025

Voor wat betreft de rechtspositie van justitie-personeel in 2025 ging het proces van plaatsing van justitiepersoneel verder en is nog niet volledig afgerond. Voorts zijn het functieboek en de salarisschalen voor de Kustwacht (KW) (steunpunt Sint Maarten) formeel vastgesteld, waarmee onder meer de groeimogelijkheden naar een 24/7 en informatie gestuurde KW bestendigd is. Voorts komt er qua materiaal en in het kader van zicht op de maritieme wereld uitbreiding van het radarsysteem. Hoewel positief zal dit gevolgen hebben voor de opsporings- en detentiecapaciteit. De financiële, personele en materiële capaciteit is net als voorgaande jaren het gehele jaar door in 2025 een algeheel knelpunt voor zowel het ministerie en ook vrijwel voor alle diensten. Een structurele oplossing voor het capaciteitsprobleem blijft uit vanwege de 'kleine vijver' waarin door alle organisaties gevist wordt. De zichtbare disbalans tussen de lokale diensten en die binnen het Koninkrijk bleef in 2025 voortduren. De Raad wijst erop dat de aard van het werk van de verschillende diensten specifieke noodzakelijke middelen behoeft en ook mede het niet toelaat in het kader van het tekort aan capaciteit en (financiële) middelen bepaalde taken niet uit te voeren en / of voor bepaalde zaken te korten op de begroting. Verschillende kritieke functies zijn nog steeds niet (permanent) ingevuld, waaronder het hoofd Immigratie- en grensbewakingsdienst (IGD) en een hoofd Justitiële zaken. De Raad merkt op dat het zich in de praktijk voordoet dat afhankelijk van het kalenderjaar opengevallen functies niet meer begroot worden. Dit ondanks invulling daarvan in het licht van een voortdurend capaciteitstekort juist cruciaal is. De Raad wees al meerdere keren op het belang van continuïteit voor de taakuitvoering van zowel het ministerie als de verschillende justitiële diensten. Goed beheer en sturing door de daarvoor verantwoordelijken zijn daarom onderwerpen die continue de aandacht behoeven.

Ook waren er in 2025 verschillende knelpunten binnen de immigratie- en grenscontroledienst, onder meer ten aanzien van een achterstand in de verwerking van verblijfsvergunningen. De IGD heeft in 2025 ingezet op digitale transformatie en modernisering van zijn diensten. Daartoe is het IGD met name bezig met een nieuw '*Immigration management system*' en training daarin. Voorts is de IGD op zoek naar invulling van verschillende kritieke functies, waaronder die van een nieuwe directeur. Ook heeft het grenshospitium in 2026 de beschikking gekregen over zes nieuwe medewerkers en is er gestart de brandveiligheid in orde te maken, wat de algehele veiligheid van alle aanwezigen ten goede komt. Ten slotte is in 2025 het *National Reporting Center* in 2025 verder uitgerold. In het kader van de versterking grenscontrole zal renovatie van het grenshospitium plaatsvinden en wordt ook samengewerkt met de Koninklijke Marechaussee.

Positieve ontwikkelingen zijn er ook te noemen. Er hebben ondanks de uitdagingen op met name financieel gebied verschillende wervings- en/of opleidingsinitiatieven plaatsgevonden in 2025. Dit zijn onder andere:

- De Kustwacht heeft in samenwerking met de Universiteit van Sint Maarten een programma opgezet om potentiële kandidaten beter te kunnen voorbereiden op de Basisopleiding Kustwacht;
- Verschillende (management) trainingen: *advanced training for teamleaders*; *crisismanagement training*; *specialized investigative leadership training*; *training financial crime scripting*; trainingen op het gebied van de bestrijding grensoverschrijdende identiteitsfraude en onderscheppen van gefalsificeerde documenten (counterfeit);

- Verschillende basisopleidingen zijn in 2025 van start gegaan zoals de zesde klas van de Basispolitieopleiding Korps Politie Sint Maarten, de basisopleiding Douane, en de Basisopleiding Kustwacht.

Ten slotte herhaalt de Raad in het kader van beheer zijn oproep ook specifieke aandacht voor de fysieke en mentale weerbaarheid van het justitie-personeel te hebben. Deze mensen zetten zich dag en nacht in voor de veiligheid van ons allen, terwijl vaak niet aan de randvoorwaarden wordt voldaan of de benodigdheden daarvoor ter beschikking worden gesteld om het werk veilig te kunnen (blijven) uitvoeren. Dit zorgt niet alleen voor frustraties, maar ook personeelsverlies door ziekte en ontslag als gevolg daarvan tot serieuze risico's in de praktijk. Het voorgaande raakt aan de kwaliteit van het functioneren van de organisaties in de justitiële keten en daarmee de dienstverlening aan de burger.

3.2.4.2 Werkzaamheden Raad: derde vervolgonderzoek Criminaliteitsbestrijdingsfonds

Een overheid die burgers regels oplegt en deze handhaaft, dient zelf ook zijn eigen regelgeving na te leven. De Raad stelde reeds in eerdere jaren vast dat dit niet altijd het geval is. Zo ook in 2025 ten aanzien van het beheer van het criminaliteitsbestrijdingsfonds. Ook was er vanuit verschillende stakeholders aandacht voor het (beheer van het) criminaliteitsbestrijdingsfonds. De Raad heeft vanuit het oogpunt van goed beheer²⁵ al sinds 2019 specifiek aandacht voor het Criminaliteitsbestrijdingsfonds. De Raad besloot op basis van zijn signaleringsfunctie, risicoanalyse, gesprekken en eerdere onderzoeken in 2019, 2021, en 2022 het criminaliteitsbestrijdingsfonds met een onaangekondigde inspectie in 2025 te prioriteren. De Raad onderzocht daartoe voor de derde maal de stand van zaken in de opvolging van zijn vijf niet (geheel) opgevolgde aanbevelingen. De Raad concludeerde dat er geen wijzigingen zijn ten opzichte van het laatste vervolgonderzoek (2022), wat resulteerde in een *compliance* percentage van slechts 25%. De Raad meende daarom dat prioritering geboden is het beheer van het fonds in al zijn facetten op orde te brengen. Dit komt niet alleen het gebruik ervan, de betrouwbaarheid en transparantie ten goede, maar uiteindelijk ook de veiligheid van de burger. Immers is het doel van het fonds projecten ter bestrijding van criminaliteit te financieren.

3.2.5 Jeugd en zeden

3.2.5.1 Jeugd en zeden in 2025

In 2025 is er zowel binnen als buiten justitie prioritering van een meer integrale aanpak van jeugd (problematiek en criminaliteit) en ook de problematiek op en rondom scholen (schoolgevechten, delen van video's met geweld of seksueel getinte beelden). Onder meer de Voogdijraad en het KPSM zien bij de jeugd een zorgelijke kentering naar beneden in de leeftijd van de jeugdigen en een toename in de omvang van de groep problematische jeugdigen. Voorts behoeft de overgang van en aansluiting op het overdrachtstraject van jeugd- naar (jong)volwassenenreclassering aandacht. De TPF zette zich ook in 2025 in voor een meer

²⁵ Op basis van artikel 3 van de Rijkswet Raad voor de rechtshandhaving voert de Raad onder meer inspecties uit ten aanzien van het beheer. In vrijwel alle rapporten van de Raad komt het aspect van beheer naar voren. Het begrip is ruimomvattend en de Raad houdt ter invulling daarvan een uitgewerkte definitie aan: '*als eindverantwoordelijke zorg dragen voor de inrichting en instandhouding van een organisatie, gekoppeld aan de doelen en kwaliteit van de taakuitvoering van die organisatie.*' Al naar gelang de organisatie die object van onderzoek en de daarvoor geldende wet- en regelgeving, kunnen de volgende - niet limitatief opgesomde - beheeraspecten betrokken worden: • Governance/sturing (beheersen, intern toezicht, verantwoorden): dit ziet op het proces. • Organisatieinrichting (structuur): toepassing driehoeksmodel. • Voorzieningen (personeel en materieel). • Middelen: toerusting van een organisatie om zijn taken uit te kunnen voeren. • Automatisering/informatievoorziening.

integrale benadering van drugsverslaving, de jeugd en verslaving, sociale problematiek en ook dat verslaving erkend zou moeten worden als een geestelijke ziekte. De stichting waarschuwt met name voor de zeer schadelijke gevolgen van roken onder de jeugd (*vapen*) en zorgelijk drugsgebruik onder jeugdigen. Voorts is door hen ingezet op algehele voorlichting, de noodzaak voor opvang voor nazorg en benodigde financiën.

HALT

Ook valt het op dat Het Alternatief (HALT) project jaren nadat de Raad hierover rapporteerde en aanbevelingen deed nog steeds niet is geïmplementeerd. Hoewel verschillende justitiële organisaties aangeven dat er in 2025 aan is gewerkt, is het project nog steeds niet van de grond gekomen en loopt het qua ontwikkeling achter op de andere landen binnen het Koninkrijk. De Raad merkt op dat gezien de huidige jeugdproblematiek HALT juist van toegevoegde waarde kan zijn in de aanpak van jeugdcriminaliteit. Dit omdat in een veel eerder stadium verandering kan worden gebracht in het gedrag van de jeugdige als ook dat er een preventieve werking van uitgaat. De Raad vraagt hier uitdrukkelijk nogmaals de aandacht voor. Het KPSM lanceerde verder ook, in samenwerking met andere *stakeholders*, eind 2025 een '*youth wing initiative*', een *community-driven* programma om risico jongeren te begeleiden naar positieve kansen binnen de samenleving en een betere toekomst.

Het jeugdrehabilitatiecentrum *Miss Lalie Center* (MLC)

Het MLC bestaat nu ruim 10 jaar en huisvest de laatste jaren zowel minderjarigen als jongvolwassenen, met de nodige gevolgen. De reeds bekende knelpunten zoals het onderhoud van het MLC, het ontbreken van invulling van bepaalde functies, het niet kunnen aanbieden van een volwaardig dagprogramma en ook meer specifiek de knelpunten ten aanzien van het gebrek aan (structureel) onderwijs beheersen ook in 2025 de dagelijkse gang van zaken. De Raad wijst erop dat het positief is dat de aandacht gericht is op de gevangenis te Point Blanche, maar dat het MLC ook dringend de aandacht behoeft. Dit zeker vanuit het perspectief van de huidige jeugdproblematiek en de rechten van het kind op onder meer onderwijs.

Slachtofferhulp

Voorts opende het bureau slachtofferhulp na vele jaren medio 2025 eindelijk officieel haar deuren. Hiermee is een belangrijke stap gezet in de zorg en bijstand voor slachtoffers. Met name de problematiek rondom huiselijk geweld komt veel (vaker) voor. Meer specifieke wetgeving is noodzakelijk. Er wordt daarom momenteel onder meer ook ingezet om de rechten van slachtoffers te versterken met het concipiëren van nieuwe wetgeving. Ook werkt het bureau slachtofferhulp samen met andere organisaties om voorlichting en trainingen te geven. Daarmee creëert het bureau bewustzijn, versterkt het de publieke dienstverlening en zorgt het dat de slachtoffers de benodigde zorg en bescherming ontvangen. In het relatief prille bestaan van het bureau blijkt het vooralsnog wel een uitdaging deze specifieke (na)zorg goed in te bedden in de praktijk van de justitiële keten en daarin de samenwerking te bestendigen.

Er is in 2025 ook een conferentie gehouden door verschillende ministeries waarbij zij zich via een *Memorandum Of Understanding* hebben gecommitteerd om zich in te zetten voor ratificering van Verdrag van de Raad van Europa inzake het voorkomen en bestrijden van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld. Het verdrag heeft nog geen gelding in Sint Maarten. Met de ratificering zal een fundamentele stap worden gezet in de betere bescherming van vrouwen en slachtoffers van huiselijk geweld.

3.2.5.1 Werkzaamheden Raad

De Raad ging in zijn Staat 2024, welke in 2025 is gepubliceerd, uitgebreid in op het onderwerp jeugd(criminaliteit). Daarin kan uitgebreid gelezen worden wat de problematiek is, wat dit betekend voor de samenleving en wat voor soort aanpak nodig is. In 2026 inspecteert de Raad de aanpak van jeugd en zeden. De Raad beziet in dit kader in 2026 ook het bureau slachtofferhulp nader.

3.2.6 Openbare veiligheid & handhaving²⁶

3.2.6.1 Openbare veiligheid & handhaving in 2025

De laatste jaren constateert de Raad in meerdere onderzoeken dat de veiligheid in de samenleving van Sint Maarten steeds meer in het gedrang komt. Ook in 2025 is er in Sint Maarten sprake van verschillende soorten (ernstige) criminaliteit, waaronder veel levens- en geweldsdelicten. De volgende onderwerpen zijn met name in dat jaar geprioriteerd binnen justitie:

- Versterking grenstoezicht;
- Bestrijding illegale vuurwapens (onder andere door controles en *'firearm amnesty program'* / *'stop, drop and go'*);
- Bestrijding illegale drugs(criminaliteit);
- Bestrijding overvallen (onder meer publiek-private overleggen/ samenwerking);
- Bestrijding mensenhandel en mensensmokkel.
- Verkeersveiligheid (onder andere handhaving door middel van controles).

Volgens het Amerikaanse *State Department 2025 Trafficking in Persons Report* heeft Sint Maarten onvoldoende inspanningen verricht om mensenhandel te bestrijden.²⁷ Als gevolg hiervan handhaafden zij de *TIP tier 3 status* voor Sint Maarten. In 2025 heeft het *National Reporting Center* een campagne tegen mensenhandel en -smokkel *'see something, say something'* gelanceerd. Voorts is het *Public Safety Center* te Cole Bay geopend met een focus op grensoverschrijdende criminaliteit. Dit is een samenwerking tussen het KPSM (*Community Police Officer*), de Koninklijke Marechaussee en de Gendarmerie. Ook kwamen verschillende diensten binnen de rechtshandhaving al eerder bijeen in de zogenaamde *'War Room'*. Dit ter bestrijding van transnationale criminaliteit. Vervolgens richtte *'War Room 2.0'* zich op vuurwapen gerelateerde criminaliteit.

In 2025 heeft het *Caribbean Financial Action Task Force* (CFATF) een rapport uitgebracht (*4th round Mutual Evaluation Report 2025*) waarin het de Sint Maartense maatregelen om witwassen van gelden en terroristenfinanciering te bestrijden hebben beziet.²⁸ Hoewel er vooruitgang wordt geboekt, is er nog genoeg werk te verrichten. De Raad vraagt eenieder er goed bij stil te staan wat de gevolgen voor niet alleen het land maar ook de individuele burger zullen zijn als de *TIP tier 3 status* voor Sint Maarten onveranderd blijft alsook als niet aan de aanbevelingen van het CFATF wordt voldaan. De burger zal dan respectievelijk (in)direct geraakt worden door sancties die aan de overheid worden opgelegd alsmede in zijn financiële vrijheid en internationale transacties getroffen kunnen worden.

²⁶ Vanaf zijn jaarplan 2026 houdt de Raad een bredere omschrijving van dit thema aan om nog beter de lading te kunnen dekken, zijnde integrale veiligheid & handhaving.

²⁷ [Sint Maarten - United States Department of State](#)

²⁸ [Sint Maarten's measures to combat money laundering and terrorist financing](#)

Weerbaarheid justitiële keten

Een belangrijk onderwerp binnen het genoemde thema dat de Raad hier eruit wil lichten is de digitale weerbaarheid van de justitiële keten. In de afgelopen jaren hebben zich op Sint Maarten verschillende gerichte cyberaanvallen voorgedaan met ernstige gevolgen. Het is van belang dat (justitiële) organisaties zelf ook goed beschermd zijn tegen dergelijke dreigingen. Het risico dat zij lopen moet minimaal zijn, zeker als verwacht wordt dat zij de burger en de gehele samenleving daartegen beschermen. De Raad wees al vaker op de risico's en deed hier ook (vertrouwelijk) onderzoek naar. De Raad vraagt op deze plaats extra aandacht hiervoor. Dit ook mede in het licht van de ontwikkelingen op het gebied van kunstmatige intelligentie (AI) en de implementatie daarvan door verschillende justitiële diensten in de werkzaamheden en ook het door de overheid breed ingezette '*Digital Government transformation project*'. Focus van het project is onder meer de ontwikkeling van cyberbeveiliging, bescherming van persoonsgegevens en het opstellen van een wetgevingskader.²⁹ De Raad zal in 2026 nader onderzoek naar het onderwerp weerbaarheid doen.

3.2.6.2 Werkzaamheden Raad: vervolgonderzoek beveiliging van gezagsdragers en de bewaking en beveiliging van personen en objecten

Het thema openbare veiligheid en handhaving keert door de jaren heen geregeld terug in de onderzoeken van de Raad. Zo ook in zijn jaarplan voor 2025. De Raad heeft in dit kader in 2025 een vervolgonderzoek verricht naar de stand van zaken in de opvolging van zijn aanbevelingen in een tweetal rapporten. Het betreft specifiek gezagsdragers en ook personen en objecten binnen de (straf)rechtspleging ofwel de veiligheid en beveiliging van met name burgers.

De Raad publiceerde in 2014 eerst een rapport over de beveiliging van gezagsdragers.³⁰ Uit het onderzoek van de Raad bleek de beveiliging van gezagsdragers op wettelijk niveau niet adequaat geregeld te zijn. De beveiliging van gezagsdragers was ad hoc georganiseerd bij per situatie wisselende uitvoerders en gezagsstructuren. De Raad deed in dat kader drie aanbevelingen ter verbetering van de gesignaleerde knelpunten. Daarnaast heeft de Raad in 2016 vervolgens een rapport gepubliceerd over de bewaking en beveiliging van personen en objecten binnen de (straf)rechtsgang op Sint Maarten.³¹ De Raad constateerde in dit onderzoek dat de bewaking en beveiliging van andere personen en objecten in verband met (ernstige en/of concrete) bedreigingen en (mogelijk) gebruik van geweld in relatie tot de veiligheid in de (straf) rechtspleging en rechtsgang ook van belang was. De Raad deed in dat kader vijf aanbevelingen ter verbetering van de gesignaleerde knelpunten.

De Raad heeft in de afgelopen jaren verschillende keren signalen ontvangen over risico's met betrekking tot de bewaking en beveiliging van personen en objecten in het algemeen en ten aanzien van de beveiliging van gezagsdragers in het bijzonder. Deze signalen zijn, mede in samenhang met andere toezichttaken en prioritering, in 2025 aanleiding geweest voor het uitvoeren van een inspectieonderzoek. Uit het vervolgonderzoek in 2025 komt naar voren dat de hiervoor omschreven situatie tot voor kort zo goed als onveranderd was en dat er in de huidige situatie op Sint Maarten nog steeds geen integraal stelsel

²⁹ [Digital Leadership Team Advances Stakeholder Engagement on Cyber-security, Personal Data Protection and Open Data Legislative Framework Under DGTP – National Recovery Program Bureau](#)

³⁰ <https://www.raadrh.com/reports-sxm/2013-de-beveiliging-van-gezagsdragers-in-sint-maarten-94>

³¹ <https://www.raadrh.com/reports-sxm/2016-de-bewaking-en-beveiliging-van-persoon-en-objecten-in-sint-maarten-107>

voor de beveiliging van gezagsdragers, overige personen, objecten en diensten aanwezig is. Wel toont dit vervolgonderzoek aan dat er momenteel volop wordt gewerkt aan de realisering van een dergelijk stelsel. Zaak is nu dat dit voortvarend wordt voortgezet ten gunste van de bescherming van de betrokkene(n).

3.2.7 Samenwerking

3.2.7.1 Samenwerking

De Raad ging in hoofdstuk 2 in op het onderwerp samenwerking. Net als in voorgaande jaren stond de versterking van de rechtsstaat ook in 2025 in de aandacht van alle landen binnen het Koninkrijk, zo ook voor Sint Maarten. Dit ook tijdens de halfjaarlijkse JVO, waar het onderwerp sinds 2021 op de agenda staat. De ministers spraken onder meer over samenwerking op het gebied van de versterking van grensbewaking, ondermijning en detentiecapaciteit. Andere belangrijke samenwerkingsonderwerpen betroffen forensische zorg, TBS & PIJ en jeugdcriminaliteit. De Raad merkt op dat de inzet op en voortgang van het betreffende dossier alsmede de resultaten erg afhankelijk zijn van het onderwerp. Met name de ontwikkelingen en de voortgang op het gebied van forensische zorg, TBS & PIJ behoeven net als het voorgaande jaar nog de nodige aandacht. De Raad ging ook in hoofdstuk 2.3 in op dit onderwerp.

In 2025 was er binnen en buiten de rechtshandhaving op nationale, regionale, Koninkrijk en internationaal niveau ingezet op overleggen, aanpakken en samenwerking ter bevordering van de veiligheid van de samenleving en de burger door onder meer het volgende:

- Er is overleg gevoerd over de zorgen over de maritieme veiligheid;
- Een *Caribbean Community* (CARICOM) delegatie bezoekt het KPSM in verband met regionale samenwerking binnen de rechtshandhaving;
- Het College van Korpschef (CvK) zet in op de verdere regionale versterking en samenwerking. De Korpschef van het KPSM wordt de *first Vice President* van de *Association of Caribbean commissioners*;
- De samenwerking in het kader van de versterking van de grens is voortgezet door onder andere (tijdelijke) capacitaire bijstand voor de douane;
- Er is bestendige samenwerking tussen het CvK en *CARICOM Impacts* middels een training '*forensic analysis method*' gericht op de aanpak van vuurwapen criminaliteit;
- In 2025 spreken Sint Maarten, Aruba en Curaçao af om in 2026 een gezamenlijke criminaliteitspreventie plan te hebben (lange termijn criminaliteitspreventie strategieën);
- In 2025 is door verschillende organisaties ingezet op zowel lokale als regionale samenwerking met organisaties zoals de *Sint Maarten Development Fund* en het *National Institute for Professional Advancement* als ook de stichting '*Tur Cos ta Posibel*' te Aruba. Bij deze stichting staat ondersteuning door sociale inclusie en het creëren van gelijke kansen voor jongeren voorop;
- In 2025 zijn er afspraken gemaakt op grond waarvan het ministerie van BZK in 2026 fors zal investeren in het Caribisch deel van het Koninkrijk, onder meer inzet in Sint Maarten op de versterking van de rechtsstaat alsmede het landspakket³²;
- Ter versterking van de samenwerking tekenden vertegenwoordigers van Sint Maarten en Saint Martin eind 2025 voor een gezamenlijke samenwerkingsstrategie. De strategie beslaat een periode van 10 jaar, zijnde 2025-2034;

³² Er heeft in 2026 een evaluatie plaatsgevonden van de Onderlinge Regeling Samenwerking bij Hervormingen, Evaluatieverslag getiteld "Contouren van vooruitgang. De werking van samenwerking". Tussentijdse Evaluatie Onderlinge Regeling Samenwerking bij Hervormingen, maart 2026.

- In 2025 is tevens ingezet op de totstandkoming van het verdrag tussen het Koninkrijk en de Franse republiek in het kader van een intensievere samenwerking met betrekking tot counterdrugoperaties. Het verdrag is uiteindelijk getekend in 2026.

3.2.7.2 Werkzaamheden Raad: Interregionale rechtshulp

Een effectieve rechtshandhaving houdt niet op bij landsgrenzen. Dat geldt in het bijzonder binnen het Koninkrijk der Nederlanden, waar strafbare feiten, verdachten, slachtoffers en bewijsmiddelen zich in de praktijk moeiteloos tussen de (ei)landen verplaatsen. Voor Bonaire, Sint Eustatius en Saba, evenals voor Curaçao en Sint Maarten, is samenwerking daarom geen keuze, maar een randvoorwaarde voor een goed functionerende rechtsstaat.

De geografische ligging, de kleinschaligheid van de samenlevingen en de beperkte capaciteit binnen de justitiële organisaties maken dat landen in sterke mate op elkaar zijn aangewezen. In dat kader vormt de zogenoemde interregionale rechtshulp een onmisbare schakel. Het gaat daarbij om rechtshulp die dagelijks nodig is voor opsporing en vervolging: het horen van getuigen en verdachten, het vorderen van gegevens, het verrichten van doorzoeken of het onderscheppen van communicatie. Interregionale rechtshulp is hier geen uitzonderlijk instrument, maar dagelijkse praktijk.

In de afgelopen jaren heeft de Raad in meerdere onderzoeken aandacht gevraagd voor samenwerking en informatie-uitwisseling binnen het Koninkrijk. Tegen deze achtergrond heeft de Raad in zijn jaarplan 2024 opgenomen dat hij een inspectie uitvoert naar de wijze waarop deze rechtshulpverzoeken in de praktijk worden afgehandeld. Al dit soort handelingen hebben direct betrekking op burgers en kunnen ook gevolgen voor de burger hebben. Dit onderzoek is uitgevoerd in 2025 en zal naar verwachting in het tweede kwartaal van 2026 worden aangeboden aan de Minister(s).

3.2.8 Verwerking van politiegegevens

Toezicht

De Raad ging in hoofdstuk 2 in op de bescherming van persoonsgegevens. Zoals aangegeven is de Raad voor wat betreft Sint Maarten bij landsverordening belast met het toezicht op de verwerking van politiegegevens.³³ Deze toezichtstaak van de Raad is vierledig.³⁴

De werkzaamheden op basis van en de (financiële en personele) implicaties voor deze toezichtstaak van de Raad worden nog in een separaat plan verder uitgewerkt. Om de toezichtstaak te kunnen uitoefenen beschikt de Raad over zowel onderzoeks- (overeenkomstig de Rijkswet Raad) als effectieve (last onder bestuursdwang) bevoegdheden. Voorts kan de Raad onder meer op verzoek van een belanghebbende - voor de bescherming van zijn rechten en vrijheden in verband met de verwerking van persoonsgegevens een onderzoek instellen naar specifiek de wijze van verwerking van politiegegevens. Onder meer burgers kunnen aldus rechtstreeks terecht bij de Raad. Dit is tot op heden nog niet gebeurd.

³³ Artikel 37 Landsverordening politiegegevens, AB 2014, no. 50.

³⁴ Het houdt in:

- het houden van toezicht op de verwerking van politiegegevens overeenkomstig de Landverordening Politiegegevens;
- advisering over wetgeving;
- onderzoek doen op basis van de landsverordening (ambtshalve of op verzoek van een belanghebbende);
- handhaving van de bij of krachtens de landsverordening gestelde verplichtingen.

Bevindingen

De Raad deed eerder onderzoek naar onder meer de 'Uitwisseling van politieke en justitieel gegevens binnen het Koninkrijk'³⁵ (2016) en de 'Digitale weerbaarheid van de justitieel keten Sint Maarten'³⁶ (2021). De Raad is zijn monitoring gestart in 2023 en beziet de voortgang van de politie (KPSM en Landsrecherche Sint Maarten (LRSM)) voor wat betreft (de voorbereidingen voor implementatie van) de verwerking van politiegegevens conform de Landsverordening politiegegevens. Alle (politie)organisaties hebben een eigen verantwoordelijkheid in het geval van verwerken en delen van gegevens, bijvoorbeeld in de lokale samenwerking. De Raad zal nog bezien hoe de andere organisaties met het onderwerp omgaan.

Sinds 2020 bestaat er binnen het KPSM een 'werkgroep LPG' (Landsverordening Politiegegevens, voor bedrijfsvoering, info-desk en ICT-implicaties) die zich in de jaren daarna in fases heeft beziggehouden met het onderwerp. Dit betrof onder meer het uitwerken en implementeren van de wettelijke bepalingen (Landsverordening Politiegegevens), het doen van ICT-investeringen, het opstellen van plannen en processen, samenstellen van een gebruikersraad, inzet op *awareness*, volgen van trainingen en het concreet bewerkstelligen van beveiliging, autorisaties, bewaar en vernietigingstermijnen. Thans wordt onder meer gewerkt aan optimalisering van het proces, automatisering, integreren van modules en meer specifieke onderdelen zoals de Criminele inlichtingendienst en benodigde documenten. Vanwege het gebruik van verschillende systemen en applicaties moet de ICT'er bijvoorbeeld bepaalde handelingen nog handmatig doen. Binnenkort zal ook dit probleem verholpen zijn. Op termijn is het streven een centraal systeem binnen de politie te implementeren met een externe koppeling als mogelijkheid, wat de uitwisseling van gegevens zal bevorderen. De verwachting is ook dat betere systemen ten gunste zullen werken van de schaarse capaciteit. Wel dient rekening te worden gehouden met het feit dat dat ICT-investeringen prijzig zijn en geüpdatet moeten worden en daarmee jaarlijks een budget vergen. Dit is momenteel nog een grote uitdaging. Ook is er specifieke aandacht voor gegevens in het kader van het cameratoezicht.

De Landsrecherche was ook gestart met het implementeren van de wettelijke bepalingen (Landsverordening Politiegegevens), waaronder het (verder) regelen van beveiliging, autorisaties, bewaar en vernietigingstermijnen en met name het opschonen en vernietigen van de fysieke dossiers. Echter was dat destijds door omstandigheden stil komen te liggen en werd het niet structureel bijgehouden. Het staat nu weer hoog op de prioriteitenlijst. De focus zal nu eerst liggen op de fysieke dossiers, waarna zal worden ingezet op bewustwording over het onderwerp, opstellen van benodigde documenten en de verdere implementatie en borging van de vereisten van de Landsverordening politiegegevens. In het systeem zijn al autorisaties en is automatische afscherming ingebouwd. Ook voor de Landsrecherche Sint Maarten geldt dat investeringen op dit onderwerp de nodige financiën vergt.

Een politiegegeven is: *'Elk gegeven betreffende een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon dat in het kader van de uitoefening van de politietoek wordt verwerkt.'*¹²

Commissie toezicht bescherming persoonsgegevens Sint Maarten

Het recht op privacy is een grondrecht en vergt daarom bescherming van persoonsgegevens opdat deze privacy van de burger niet wordt geschonden. Toezicht speelt daarbij een belangrijke rol. In zijn Staat 2023 benadrukt de Raad het belang van het hebben van een *Commissie toezicht bescherming*

³⁵ 2015 Uitwisseling van politieke en justitieel gegevens binnen het Koninkrijk. | Raad voor de Rechtshandhaving

³⁶ Op basis van artikel 31 Rijkswet Raad voor de rechtshandhaving is het rapport niet openbaar gemaakt.

persoonsgegevens Sint Maarten en spoorde hij de minister aan hiervoor zorg te dragen.³⁷ De Algemene Rekenkamer deed in 2025 een doelmatigheidsonderzoek naar de bescherming van persoonsgegevens.³⁸ De Algemene Rekenkamer concludeert in zijn rapport dat sinds de inwerkingtreding van de Landsverordening bescherming persoonsgegevens in 2010 de overheid heeft nagelaten haar toezichthoudende taak uit te voeren. De (wettelijk verplichte) toezichthoudende commissie is niet ingesteld. Vergelijken met andere landen binnen het Koninkrijk ontbreekt daarom in Sint Maarten een actieve toezichthouder voor de bescherming van persoonsgegevens.

3.3 Toezicht en controle

3.3.1 Raad voor de rechtshandhaving

De Raad is bij uitstek een interlandelijk samenwerkingsverband. De Raad heeft als visie dat hij staat voor een veilige en rechtvaardige samenleving. Dit betekent dat hij bijdraagt aan de kwaliteit van de rechtshandhaving door vanuit een onafhankelijke positie toezicht te houden op en inzicht te verschaffen in het functioneren van de justitiële keten.

De meerwaarde van de toezichthoudende rol van de Raad binnen het systeem van *checks and balances* is driedelig. Door zijn verschillende (kern)werkzaamheden, ondersteunt hij niet alleen de ministeriele verantwoordelijkheid, maar biedt hij ook onafhankelijk en objectief inzicht in en aan de organisaties ter verbetering alsmede vervult hij een bredere maatschappelijke functie. Voor wat betreft het laatstgenoemde dragen de werkzaamheden van de Raad, waaronder met name zijn inspecties, bij aan het vertrouwen van de burger in de rechtshandhaving. De aanbevelingen van de Raad, opgenomen in zijn inspectierapporten, zijn uiteindelijk ook gericht op het versterken van de rechtsstaat in Sint Maarten. In [bijlage 1](#) is een overzicht weergegeven van al de door de Raad gepubliceerde rapporten in Sint Maarten, alsmede de huidige lopende inspecties.

Organisatie- en meerjarenplan Raad

De Raad heeft zich in 2024 en 2025 gericht op het opstellen van een meerjarenplan 2026-2030. Eén van de vijf in het meerjarenplan geformuleerde doelstellingen is het burgerperspectief. Dit betekent dat de Raad in zijn toezicht op de kwaliteit van de taakuitvoering meer het effect voor de burger betreft. Ook houdt hij de organisaties waar hij toezicht op houdt scherp op het burgerperspectief. In 2024 heeft de Raad ook een (voorbereidend) traject ingezet om binnen de kaders van de Rijkswet een organisatieplan op te stellen dat overeenstemt met het huidige toezichtsveld en -werk en de strategische doelstellingen ondersteunt. In 2025 is gewerkt aan de totstandbrenging van dit plan, dat in 2026 afgerond zal worden. Centraal staan de visie en missie van de Raad en de doorvertaling daarvan naar de werkzaamheden van de Raad, zijnde het primaire proces (signaleren, beoordelen en stimuleren), bedrijfsvoering en *change*. Ook in dit plan is aandacht voor de betekenis van het burgerperspectief voor de Raad.

3.3.2 Aanbieding rapporten en reactie aan de Staten in 2025

De Raad wijst al vele jaren in elke Staat op de verantwoordelijkheden van de minister alsmede de Staten. Dit omdat de rapporten van de Raad op Sint Maarten door de minister al vele jaren niet of niet consequent overeenkomstig de Rijkswet met een reactie aangeboden worden aan de Staten. Dit gold ook voor 2025.

³⁷ Raad voor de rechtshandhaving (2024). *Staat voor de rechtshandhaving 2023*.

³⁸ [Doelmatigheidsonderzoek-Bescherming-Persoonsgegevens-NL.pdf](#)

De Raad wijst nogmaals op ieders verantwoordelijkheid hierin alsmede specifiek op de controlerende en budgetterende rol van de Staten. De Raad deed dit laatstelijk ook door in augustus 2025 een presentatie te geven aan leden van de Staten over de werkzaamheden van de Raad alsmede de mededelingsbrief in het kader van artikel 32 Rijkswet Raad voor de rechtshandhaving (zie verder ook hoofdstuk 2).

De minister zendt elk rapport met reactie binnen 6 weken naar de Staten

De minister van Justitie zendt het inspectierapport en ook zijn reactie daarop binnen zes weken aan het vertegenwoordigende orgaan van Sint Maarten (artikel 30, vijfde lid Rijkswet Raad).

3.3.3 Stelselmatige niet opvolging aanbevelingen Raad

In zijn Staten van de afgelopen jaren staat de Raad steeds stil bij het onderwerp ‘stelselmatige niet opvolging van aanbevelingen’.¹⁴ De Raad herhaalt dat onderwerpen onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn en dat het niet opvolgen van de aanbevelingen op het ene onderwerp vaak ook negatieve gevolgen kan hebben voor andere onderwerpen. Uiteindelijk ondermijnt dit het vertrouwen van de burger in de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde. De Raad wijst daarom in samenhang vaak op de meerwaarde van sturing op de opvolging van aanbevelingen alsmede de noodzakelijke prioritering van bepaalde onderwerpen. Indien de verbeteringen uitblijven raakt dat aan de kwaliteit van de taakuitvoering, het beheer en /of effectiviteit ofwel komt het de burger en zijn veiligheid niet ten goede.

Tabel 1: Overzicht onderwerpen

Jaartal	Onderwerpen	
2022	Opsporings- en vervolgingsbeleid OM	Strafrechtelijk beslag
	Criminaliteitsbestrijdingsfonds	Gevangenis en huis van bewaring
	Slachtofferhulp ³⁹	-
2023	Politieonderwijs	Mensenhandel en mensenmokkel
	Geweldstoepassing door en tegen de politie	Prostitutiebeleid en de handhaving daarvan
2024	Jeugdrehabilitatiecentrum (Miss Lalie Centrum)	Toelating en uitzetting van vreemdelingen
	Grenscontrole op het personenverkeer	
2025	Gevangenis en huis van bewaring	Criminaliteitsbestrijdingsfonds

Stelselmatig geen gevolg gegeven aan aanbevelingen van de Raad

In het geval de minister van Justitie stelselmatig geen gevolg geeft aan de aanbevelingen van de Raad kan de Raad daarvan mededeling doen aan het vertegenwoordigend orgaan van Sint Maarten en de ministerraad van het Koninkrijk (artikel 32 Rijkswet Raad).

Hoofdboodschap

Voor de kleinschalige landen en de rechtshandhaving zijn de verwachtingen binnen het kader van de democratische rechtsstaat en allerlei (inter)nationale vereisten hoog om zich (samen) in te spannen voor de handhaving van mensenrechten, de veiligheid en het beheersen van risico's. Hoewel alle betrokkenen daarin hun best doen, moeten zij dat nog immer doen onder omstandigheden waarin velerlei randvoorwaarden nog niet goed zijn geborgd. In een veranderde wereld waarin complexe en (trans)nationale problematieken verweven zijn is een goed toegeruste justitiële keten dan ook onmisbaar om zo effectief als slagvaardig mogelijk te kunnen zijn. De rechtshandavingsketen en het versterken daarvan verdient daarom prioritering.

³⁹ Met de formele oprichting van een bureau slachtofferhulp in 2025 is een belangrijke stap gezet.

4. Tot slot

In deze Staat stelde de Raad het belang van het functioneren van de rechtshandhaving in de democratische rechtsstaat aan de orde. Dit vanuit de burger en zijn perspectief, alsook de implicaties daarvan. Deze hebben enerzijds betrekking op Sint Maarten en haar rechtshandhaving en anderzijds op het Koninkrijk als waarborg dat de landen moeten zorgdragen voor de verwezenlijking van de fundamentele menselijke rechten en vrijheden, rechtszekerheid en deugdelijk bestuur.

De Raad bracht tot uitdrukking dat de rechtshandhavingsketen zich beweegt in een wereld waarin politieke instabiliteit, geopolitieke spanningen in de Caribische regio, toenemende (trans)nationale criminaliteit, serieuze jeugdproblematiek, migratiestromen en beperkte financiën, middelen en uitvoeringscapaciteit het complexe speelveld bepalen. Om de rechtsorde waaronder fundamentele mensenrechten en de veiligheid van uiteindelijk de burger te (kunnen) blijven beschermen vergen deze ontwikkelingen en veranderingen een andersoortige, meer holistische en strategische benadering en integrale aanpak dan voorheen. Deze benadering en aanpak zal vaak de keten, ministeries alsook landen moeten overstijgen. Dit vergt concreet een perspectief waarbij het veiligheidsvraagstuk strategisch en ook binnen een groter geheel aangevlogen moet worden en maakt samenwerking in en tussen de landen onontbeerlijk.

Daarnaast vereist deze realiteit ook een goed toegeruste justitiële keten om zo slagvaardig als mogelijk te kunnen opereren. Hoewel er in deze Staat gelezen kan worden dat de justitiële organisaties zelf en met partners binnen en buiten de keten in 2025 uitermate veel werk hebben verricht met vaak 'de riemen die ze niet hebben', loopt dat tevens parallel aan de structurele zorgen die blijven bestaan en ook weer in deze Staat tot uitdrukking kwamen. Van de kleinschalige landen en daarmee de rechtshandhaving wordt verwacht dat de organisaties daarbinnen zich (samen) blijven inspannen om de (veiligheids)risico's voor de rechtshandhaving te beheersen en aanvaardbaar te houden en ook te voldoen aan allerlei (inter)nationale vereisten. Echter moeten zij dat doen onder omstandigheden waarin zij blijven kampen met personele, financiële en capacitaire knelpunten en de aard van de werkzaamheden het niet toelaten om het werk niet uit te voeren. Het voorgaande beïnvloedt de effectiviteit negatief en raakt daarmee de burger. Dit omdat het de kwaliteit van het functioneren van de organisaties in de justitiële keten beïnvloedt en daarmee de dienstverlening aan de burger.

In deze Staat is ook geïllustreerd dat er veel wordt ondernomen en dat de kracht zit in samenwerking. Echter moet er (verder) ingezet op een velerlei onderwerpen. Dit zijn onder meer de versterking van een geüpdatet wettelijk kader, het regelen van een minimumniveau van gegevensbescherming voor niet alleen de burger, maar ook ten gunste van het delen van politie en justitiële en strafvorderlijke gegevens. Ook betreft het de weerbaarheid van niet alleen de justitiële organisaties zelf alsook de fysieke en mentale weerbaarheid van het personeel, de mogelijkheden van AI, het zorgen voor de verbetering van de detentieomstandigheden en voortdurende intensieve samenwerking in en tussen de landen.

De Raad concludeert net als het ministerie dat een holistische overheidsaanpak, een brede overheidsstrategie met bijbehorende ministeries en landsoverstijgende samenwerking en een gedeelde verantwoordelijkheid voor de complexe en structurele problematiek en prioritering daarvan noodzakelijk is. De oplossingsrichting waarin volgens de Raad met name gedacht moet worden is samenwerking aan de hand van de beschikbare (wettelijke) mogelijkheden en instrumentaria voor het realiseren van de

bescherming van de rechtsorde. Als daarbij steeds het burgerperspectief en veiligheid voor ogen wordt gehouden zal dat zijn vruchten afwerpen.

Tot slot

Binnen het stelsel van *checks en balances* brengt de Raad als toezichthouder knelpunten, risico's en mogelijkheden tot verbetering in kaart zodat de justitiële organisaties ervan kunnen leren en zich kunnen blijven ontwikkelen. De Raad heeft daarbij ook oog voor het perspectief van de burger. Voorts heeft de Raad voor het eerst in zijn bestaan specifiek ingezet op zijn opschalingsbevoegdheid om ten aanzien van de mensenrechten en personeelsomstandigheden in de gevangenis de noodklok te luiden met als doel te stimuleren tot noodzakelijke acties. Dit vanuit de gedachte dat de bestaande risico's te groot zijn en gedetineerden en personeel recht hebben op een veilige leef- en werkomgeving. Binnen de democratische rechtsstaat is immers afgesproken een humane en rechtmatige detentie te waarborgen. De Raad hoopt dat zijn inzet bijdraagt hieraan en ook doorwerking zal hebben op het prioriteren van andere belangrijke onderwerpen. Zo draagt eenieder vanuit zijn eigen verantwoordelijkheid bij aan het einddoel, zijnde een veilige en rechtvaardige samenleving voor eenieder. De Raad bedankt alle betrokkenen voor hun toegewijde inzet in 2025.

Hoofdboodschap

In het belang van het functioneren van de rechtshandhaving in de democratische rechtsstaat, de burger en zijn perspectief en het waarborgen van de fundamentele menselijke rechten en vrijheden, rechtszekerheid en deugdelijk bestuur zijn verschillende acties noodzakelijk. Dit zijn een holistische overheidsaanpak en een brede overheidsstrategie met bijbehorende ministerie en landsoverstijgende samenwerking. Voorts vergt dit een gedeelde verantwoordelijkheid voor de complexe en structurele problematiek en is prioritering daarvan noodzakelijk. Volgens de Raad is de oplossingsrichting waarin gedacht moet worden die van intensieve samenwerking in en tussen de landen.

Bijlage 1: Gepubliceerde rapporten Raad vestiging Sint Maarten

Rapporten 2012-2025

Nr.	Publicatie-jaar	Onderwerp rapport	Engelse vertaling beschikbaar?	Organisatie(s)	Beleidsreactie van de minister van Justitie aan het parlement opgesteld?
Afgeronde rapporten					
1.	2012	Aangifteproces	Nee	KPSM	Ja
2.	2012	Jeugdreclassering	Nee	Voogdijraad	Ja
3.	2012	Slachtofferhulp	Nee	Diverse (o.a. KPSM, OM)	Ja
4.	2012	Opsporingsproces recherche	Nee	KPSM	Ja
5.	2013	Detentiecapaciteit	Nee	Gevangeniswezen	Ja
6.	2013	Grenscontrole personenverkeer	Nee	IGD	Ja
7.	2013	OM in de incidentgerichte opsporing	Nee	OM	Ja
8.	2013	Politieonderwijs	Nee	KPSM	Ja
9.	2013	Volwassenenreclassering	Nee	SJIB	Ja
					100% compliance
10.	2014	Strafrechtelijk beslag	Nee	KPSM	Ja
11.	2014	Beveiliging en veiligheid detentie	Nee	Gevangeniswezen	Nee
12.	2014	Beveiliging van gezagsdragers	Nee	Diverse (o.a. VDSM, KPSM, OM)	Nee
13.	2014	Tenuitvoerlegging geldboetes, schadevergoedingen en ontnemingen	Nee	OM	Nee
14.	2014	Toelating en uitzetting van vreemdelingen	Nee	IGD	Nee
15.	2014	Toepassing geweld	Nee	KPSM	Nee
16.	2014	Review aangifteproces	Nee	Diverse (o.a. KPSM, OM)	Nee
					0% compliance
17.	2015	Review jeugdreclassering	Nee	Voogdijraad	Nee
18.	2015	Aanpak overvallen	Nee	KPSM	Nee
19.	2015	Preventie jeugdcriminaliteit	Nee	Diverse (o.a. KPSM, OM)	Nee
20.	2015	Uitwisseling politie en justitiële gegevens binnen het Koninkrijk	Nee	Diverse (o.a. KPSM, OM)	Nee
21.	2015	Behandeling personen verslaving of gedragsstoornis strafrechtsketen	Nee	Diverse (o.a. KPSM, OM, MHF, SJIB, TPF, detentiewezen)	Nee
22.	2015	Opsporings- en vervolgingsbeleid OM	Nee	OM	Nee
					0% compliance
23.	2016	Review Volwassenenreclassering	Nee	SJIB	Nee
24.	2016	Review Opsporingsproces recherche	Nee	KPSM	Ja
25.	2016	Bewaking en beveiliging van personen en objecten	Nee	Diverse (o.a. KPSM, OM)	Nee
26.	2016	Review Slachtofferhulp (eerste review)	Nee	Diverse (o.a. KPSM, OM)	Nee

27.	2016	Prostitutiebeleid en handhaving	Nee	Diverse (o.a. Bestuurlijke handhavers, KPSM, OM)	Nee
28.	2016	PI rechtspositie gedetineerden en personeel & organisatie	Nee	Gevangeniswezen	Nee
29.	2016	Justitiële jeugdinstelling MLC	Nee	Gevangeniswezen	Nee
					14% compliance
30.	2017	PI Interne veiligheid en maatschappijbeveiliging	Nee	Gevangeniswezen	Nee
31.	2017	PI Omgang met gedetineerden en maatschappelijke integratie	Nee	Gevangeniswezen	Nee
32.	2017	Review Grenscontrole personenverkeer	Nee	IGD	Nee
33.	2017	Review OM Incidentgerichte opsporing	Nee	OM	Nee
34.	2017	Review Politieonderwijs	Nee	KPSM	Nee
					0% compliance
35.	2018	Forensische opsporing	Nee	Diverse (o.a. KPSM, LR)	Ja
36.	2018	Review PI Interne veiligheid en maatschappijbeveiliging	Ja	Gevangeniswezen	Ja
37.	2018	Review PI Rechtspositie gedetineerden en personeel & organisatie	Ja	Gevangeniswezen	Ja
38.	2018	Review Tenuitvoerlegging geldboetes, schadevergoedingen en ontnemingen	Nee	OM	Nee
39.	2018	Kustwacht	Ja	Kustwacht	Ja
40.	2018	Bureau interne zaken	Nee	KPSM	Ja
41.	2018	Samenwerking parketten	Nee	OM	Nee
					71% compliance
42.	2019	Criminaliteitsbestrijdingsfonds	Nee	Diverse (o.a. KPSM, OM, minister van Justitie)	Nee
43.	2019	Review Strafrechtelijk beslag	Nee	KPSM	Nee
44.	2019	Review gevangenis, MLC, politiecellen en grenshospitium Simpson Bay (tweede review)	Ja	Gevangeniswezen	Nee
45.	2019	Review Opsporing- en vervolgingsbeleid OM		OM	Nee
46.	2019	Review Slachtofferhulp (tweede review)	Ja	Diverse (o.a. KPSM, OM)	Nee
47.	2019	Review Toepassing geweld door en tegen de politie		KPSM	Nee
					0% compliance
48.	2020	Aanpak mensenhandel en mensensmokkel	Ja	Diverse (o.a. KPSM, OM)	Nee
49.	2020	Aanpak drugsriminaliteit en druggerelateerde problematiek	Ja	Diverse (o.a. KPSM, OM)	Nee
50.	2020	Review Toelating en uitzetting vreemdelingen (aanvragen arbeid)	Ja	IGD	Nee
51.	2020	Huiselijk geweld	Ja (uitsluitend Engelse versie)	Diverse (o.a. KPSM, OM, VR, SJIB, Safe Haven)	Ja
					25% compliance
52.	2021	Algehele review Deelonderzoek 1 Preventie jeugdcriminaliteit; Jeugdrehabilitatiecentrum Miss Lalie	Ja	Diverse (o.a. KPSM, OM, VR, SJIB, gevangeniswezen)	Nee

		Center; en Jeugd- en volwassenenreclassering			
53.	2021	Doorlichting Landsrecherche	Ja	Landsrecherche	Nee
54.	2021	Algehele review Deelonderzoek 2 Criminaliteitsbestrijdingsfonds; Opsporings- en vervolgingsbeleid OM; Tenuitvoerlegging van geldboetes, schadevergoeding en ontnemingen; Het OM in de incidentgerichte opsporing; en Samenwerking tussen parketten OM	Ja	Diverse (o.a. OM, LR, KPSM, ministerie van Justitie)	Nee
					0% compliance
	2022		In de brief gedateerd 4 april 2022 heeft de minister van Justitie een algemene reactie op de aanbevelingen van de Raad aangeboden aan de Staten. Hierin is op algemene onderwerpen ingegaan.		
55.	2022	Evaluatie onderlinge regelingen detentie	Ja	Diverse (o.a. PPG/OM, ministeries van Justitie, gevangenis)	Pending ¹
56.	2022	Illegale vuurwapens	Ja	Diverse (o.a. OM, KPSM, ministerie van Justitie, douane, KW)	Ja
57.	2022	Witwassen en terrorisme financiering	Ja (uitsluitend Engelse versie)	Diverse (o.a. PPG/OM, KW, KPSM, ministerie van Justitie, douane, MOT)	Nee
58.	2022	Tweede vervolgonderzoek criminaliteitsbestrijdingsfonds	Ja	Ministerie van Justitie	Nee
					25% compliance
59.	2023	Algehele review Deelonderzoek 3 Opsporingsproces recherche; Aanpak overvallen, Strafrechtelijk beslag; en Forensische opsporing	Ja	Diverse (o.a. KPSM, OM, LR en ministerie van Justitie)	Nee
60.	2023	Doorlooptijd: de prioritering, sturing en monitoring van (complexe en eenvoudige) strafzaken	Ja	Diverse (KPSM, OM, LR)	Nee
61.	2023	Handhaving van de openbare orde tijdens buitengewone omstandigheden	Ja	Diverse (o.a. KPSM, ministerie van Justitie)	Nee
62.	2023	Algehele review aanbevelingen Sint Maarten Deelinspectie 4: Bureau Interne Zaken van het Korps Politie Sint Maarten; Politieonderwijs in Sint Maarten; Toepassing van geweld door en tegen de politie in Sint Maarten.	Ja	KPSM	Nee
63.	2023	Arrestatieteam Sint Maarten Onderzoek naar de inrichting en inzet van het arrestatieteam van het Korps Politie Sint Maarten.	Ja	KPSM	Ja
64.	2023	Vervolgonderzoek mensenhandel en mensensmokkel en prostitutiebeleid en handhaving daarvan	Ja	Diverse (o.a. KPSM, OM, IGD en ministerie van Justitie)	Ja
					33% compliance
65.	2024	Algehele review aanbevelingen Sint Maarten Deelinspectie 5 Immigratie- en grensbewakingsdienst: Grenscontrole op het personenverkeer; en de Toelating en uitzetting van vreemdelingen	Ja	IGD	Nee

66.	2024	Vreemdelingenbewaring (bejegening)	Ja	IGD	Nee
67.	2024	Tweede vervolgonderzoek 'justitiële jeugdinrichting Sint Maarten: het Miss Lalie Center'	T.z.t.	Gevangeniswezen	Nee
					0% compliance
68.	2025	Derde vervolgonderzoek Criminaliteitsbestrijdingsfonds (onaangekondigde inspectie)	Ja	Diverse (o.a. KPSM, OM, minister(ie) van Justitie)	Nee
					0% compliance
Lopende onderzoeken 2025					
69.	2025	Detentieonderzoeken & monitoring aanbevelingen CPT: de opvang en behandeling van mensen met een psychische en/of gedragsstoornis in de strafrechtsketen (monitoring)	N.v.t.	Diverse (o.a. KPSM, OM, MHF, SJIB, TPF, detentiewezen)	N.v.t.
70.	2025	Vervolgonderzoek openbare veiligheid en handhaving. Een vervolgonderzoek naar de stand van zaken in de opvolging van de aanbevelingen over de beveiliging van gezagsdragers en de bewaking en beveiliging van personen en objecten.	T.z.t.	Diverse (o.a. KPSM, OM, VDSM)	T.z.t.
71.	2025	Screening in Sint Maarten. Inspectieonderzoek van de Raad voor de rechtshandhaving naar de screening van justitie-personeel in Sint Maarten.	T.z.t.	Diverse (o.a. KPSM, OM, ministerie van Justitie, VDSM)	T.z.t.
72.	2025	Penitentiare inrichting Sint Maarten. Vervolgonderzoek naar de omgang met gedetineerden, maatschappelijke reïntegratie en de monitoring van isoleercellen.	T.z.t.	Diverse (o.a. detentiewezen, OM, J&IS, MLC, MHF, TP)	T.z.t.
73.	2025	Een onderzoek naar de kleine rechtshulp tussen Curaçao, Sint Maarten en (Caraïbisch) Nederland, in het bijzonder de politieke en justitiële samenwerking met het oog op de opheldering van strafbare feiten.	T.z.t.	Diverse (o.a. KPSM, OM, LrSM)	T.z.t.
74.	2026	Vervolgonderzoek Landsrecherche Sint Maarten.	T.z.t.	Landsrecherche	T.z.t.
75.	2026	Aanpak jeugd en zeden Sint Maarten.	T.z.t.	Diverse (o.a. KPSM, OM, J&IS, VR)	T.z.t.

Colofon

Raad voor de rechtshandhaving

Juancho Yrausquin Blvd 26, Unit 3G | Philipsburg | Sint Maarten

info@rrh-sxm.org

www.RaadRH.com

April 2026